

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ

ĮSTATYMAS

2000 m. liepos 13 d. Nr. VIII-1835
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja akcinių bendrovių ir uždarujų akcinių bendrovių steigimą, reorganizavimą ir likvidavimą, valdymą ir veiklą, akcininkų teises ir pareigas. Kai šio įstatymo normos taikomos ir akcinei bendrovei, ir uždarajai akcinei bendrovei, vartojamas žodis „bendrovė“.

2 straipsnis. Akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė

1. Bendrovė yra įmonė, kurios įstatinis kapitalas padalytas į dalis, vadinamas akcijomis. Ji gali būti įsteigta Lietuvos Respublikos įstatymų nedraudžiamai ūkinei veiklai.

2. Bendrovė yra ribotos turtinės atsakomybės juridinis asmuo.

3. Bendrovės turtas yra atskirtas nuo akcininkų turto. Pagal savo prievoles ji atsako tik savo turtu. Akcininkai pagal bendrovės prievoles atsako tik ta suma, kurią privalo įmokėti už akcijas.

4. Akcinės bendrovės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 150000 litų. Jos akcijos gali būti platinamos bei jomis prekiaujama viešai, vadovaujantis vertybinių popierių viešąją apyvartą reglamentuojančiais teisės aktais.

5. Uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 10000 litų. Joje negali būti daugiau kaip 100 akcininkų. Uždarnosios akcinės bendrovės akcijos negali būti platinamos bei jomis prekiaujama viešai, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

6. Bendrovė privalo turėti savo pavadinimą, kuriame privalomi žodžiai „akcinė bendrovė“ arba „uždaroji akcinė bendrovė“, arba atitinkamos šių žodžių santrumpos - „AB“, „UAB“.

7. Bendrovė privalo turėti bent vieną sąskaitą Lietuvos Respublikoje įregistruotame banke ir savo antspaudą.

8. Bendrovės buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.

9. Bendrovė gali būti steigiamą ribotam arba neribotam laikui. Jei bendrovės įstatuose nenurodytas laikotarpis, kuriam ji įsteigta, laikoma, kad ji įsteigta neribotam laikui. Bendrovės veiklos laiką galima pratęsti atitinkamai keičiant jos įstatus.

3 straipsnis. Steigėjai

Bendrovės steigėjai yra Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys, valstybė ar savivaldybė, šio įstatymo nustatyta tvarka sudarę bendrovės steigimo sutartį (aktą). Akcinės bendrovės steigėjų skaičius neribojamas. Uždarojoje akcinėje bendrovėje steigėjų negali būti daugiau kaip 100. Kiekvienas bendrovės steigėjas turi įsigyti bendrovės akcijų ir tapti jos akcininku.

4 straipsnis. Akcininkai

1. Akcininkai yra Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat juridinio asmens teisių neturinčios įmonės, valstybė ar savivaldybė, kurie įstatymų nustatyta tvarka turi įsigiję bent po vieną bendrovės akciją. Šiame įstatyme Lietuvos juridiniams asmenims priskiriama ir Lietuvos valstybė bei savivaldybės.

2. Kiekvienas akcininkas bendrovėje turi tokias teises, kokias suteikia jam nuosavybės teise priklausančios bendrovės akcijos. Esant toms pačioms aplinkybėms visi akcininkai turi vienodas teises ir pareigas.

3. Jeigu bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas asmuo, jo raštiški sprendimai priylgsta visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimams.

5 straipsnis. Bendrovės įstatai

1. Įstatai yra teisinis dokumentas, kuriuo vadovaujasi bendrovė savo veikloje.
2. Įstatuose turi būti nurodyta:
 - 1) bendrovės pavadinimas;
 - 2) bendrovės buveinė;
 - 3) bendrovės veiklos tikslai ir ūkinės veiklos pobūdis;
 - 4) įstatinio kapitalo dydis;
 - 5) akcijų skaičius pagal rūšis ir klases, jų nominali vertė ir suteikiamos teisės;
 - 6) visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo šaukimo bei balsavimo jame tvarka;
 - 7) stebėtojų tarybos, valdybos narių, administracijos vadovo rinkimo ir atšaukimo tvarka, šių valdymo organų kompetencija;
 - 8) bendrovės pranešimų skelbimo tvarka;
 - 9) bendrovės dokumentų ir kitos informacijos pateikimo akcininkams tvarka;
 - 10) sprendimų dėl bendrovės filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo priėmimo tvarka.
3. Įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių Lietuvos Respublikos įstatymams.
4. Jeigu bendrovės įstatuose numatyta ūkinę veiklą reglamentuoja kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, rengiant ir keičiant bendrovės įstatus šių įstatymų privalu laikytis.
5. Steigiamos bendrovės įstatai iki steigiamojo susirinkimo turi būti visų steigėjų ar jų atstovų pasirašyti. Fizinio asmens parašo tikrumas turi būti paliudytas notaro, o juridinio asmens vadovo ar įgalioto asmens parašas tvirtinamas antspaudu. Neturinčiam antspaudu užsienio juridiniam asmeniui taikoma fiziniam asmeniui nustatyta parašų tvirtinimo tvarka.
6. Bendrovės įstatai bei jų pakeitimai galioja tik juos įregistravus įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos įmonių rejestre.

6 straipsnis. Bendrovės filialas ir atstovybė

1. Bendrovė turi teisę steigti filialus ir atstovybes Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse.
2. Bendrovė atsako už filialo ar atstovybės prievolos visu savo turtu.

7 straipsnis. Patronuojanti ir dukterinė bendrovės

1. Bendrovė yra patronuojanti, jei kitoje bendrovėje, kuri yra dukterinė, ji tiesiogiai ar netiesiogiai turi balsų daugumą arba tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą įtaką kitai bendrovei.
2. Bendrovė tiesiogiai turi balsų daugumą kitoje bendrovėje, kai turi įgijusi kitos bendrovės akcijų, visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių daugiau kaip 50 procentų balsų.
3. Bendrovė netiesiogiai turi balsų daugumą trečiojoje bendrovėje, kai ji tiesiogiai turi balsų daugumą kitoje bendrovėje, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai turi balsų daugumą trečiojoje bendrovėje.
4. Bendrovė šio įstatymo prasme gali tiesiogiai daryti lemiamą įtaką kitai bendrovei, tik atitinkanti bent vieną iš šių sąlygų:
 - 1) turi teisę rinkti ar atšaukti kitos bendrovės administracijos vadovą, daugumą valdybos ar stebėtojų tarybos narių ir tuo pačiu metu yra šios kitos bendrovės akcininkė;
 - 2) yra kitos bendrovės akcininkė ir pagal susitarimus, sudarytus su kitais šios kitos bendrovės akcininkais, gali spręsti, kaip panaudoti daugiau kaip pusę šios kitos bendrovės akcijų teikiamų balsų. Įgaliojimas, suteikiantis bendrovei teisę atstovauti kitam akcininkui ir už jį balsuoti bei priimti sprendimus, yra pakankamas tokio susitarimo įrodymas.
5. Bendrovė gali netiesiogiai daryti lemiamą įtaką trečiajai bendrovei, tik atitinkanti bent vieną iš šių sąlygų:

1) gali tiesiogiai daryti lemiamą įtaką kitai bendrovei, tiesiogiai ar netiesiogiai turinčiai balsų daugumą trečiojoje bendrovėje arba galinčiai tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką trečiajai bendrovei;

2) tiesiogiai ar netiesiogiai turi balsų daugumą kitoje bendrovėje, galinčioje tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką trečiajai bendrovei;

3) kartu su kitomis bendrovėmis, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai turi balsų daugumą arba kurioms gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką, arba šios kitos bendrovės kartu turi trečiosios bendrovės akcijų, kurios visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, arba tenkina šio straipsnio 4 dalyje išvardytas sąlygas.

8 straipsnis. Bendrovės finansiniai metai

Bendrovės finansiniais metais yra laikomi kalendoriniai metai. Jos įstatuose gali būti nustatomi ir kiti 12 mėnesių trukmės finansinių metų pradžios ir pabaigos terminai. Jei bendrovė buvo įregistruota finansiniams metams prasidėjus, tai pirmųjų finansinių metų pabaiga laikoma įstatuose numatyta bendrovės finansinių metų pabaigos diena. Jei bendrovė išregistruojama nepasibaigus finansiniams metams, paskutiniai finansiniai metai baigiasi:

1) likvidavimo atveju - likvidavimo akto surašymo dieną;

2) reorganizavimo atveju - turto perdavimo akto surašymo dieną.

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROVĖS STEIGIMAS

9 straipsnis. Bendrovės steigimo sutartis

1. Bendrovės steigėjai sudaro bendrovės steigimo sutartį. Jeigu bendrovę steigia vienas asmuo, vietoj steigimo sutarties steigėjas pasirašo bendrovės steigimo aktą, kuriam taikomi steigimo sutarties reikalavimai, išskyrus šio straipsnio 3 dalies 3, 10 ir 12 punktų reikalavimus.

2. Bendrovės steigimo sutartis yra viešas dokumentas.

3. Steigimo sutartyje turi būti nurodyta:

1) steigėjai (fizinį asmenų vardai, pavardės, asmens kodai ir adresai; juridinių asmenų pavadinimai, kodai, buveinių adresai ir šių asmenų atstovų vardai bei pavardės);

2) bendrovės pavadinimas;

3) steigėjų įgalinimai ir įsipareigojimai steigiant bendrovę bei atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;

4) asmenys (steigėjai ir kiti asmenys), kurie gali atstovauti steigiamai bendrovei, bei jų įgalinimai;

5) bendrovės įstatinio kapitalo dydis, akcijų nominali vertė, emisijos kaina;

6) kiekvieno steigėjo įsigyjamų akcijų skaičius, iš jų - skaičius pagal rūšis ir klases;

7) steigėjų įsigyjamų akcijų suteikiamos teisės;

8) akcijų apmokėjimo tvarka ir terminai, iš jų - pradinių įnašų įmokėjimo tvarka ir terminai, delspinigiai už laiku neapmokėtas akcijas. Delspinigiai negali būti mažesni kaip 0,05 procento neįmokėtos sumos už kiekvieną praleisto termino dieną;

9) steigiamojo susirinkimo sušaukimo tvarka;

10) steigiamos bendrovės dokumentų, taip pat informacijos, susijusios su steigiamuoju susirinkimu, pateikimo steigėjams tvarka;

11) steigimo išlaidų kompensavimas ir atlyginimas už steigimą;

12) ginčų tarp steigėjų sprendimo tvarka;

13) steigimo sutarties sudarymo data.

4. Steigimo sutartyje gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių Lietuvos Respublikos įstatymams.

5. Steigimo sutartį pasirašo visi steigėjai arba jų atstovai. Jeigu bent vienas steigėjas yra fizinis asmuo, sutartis turi būti patvirtinta notaro. Jeigu visi steigėjai yra juridiniai asmenys, jų vadovų arba įgaliotų asmenų parašai tvirtinami antspaudais. Neturinčiam antspaudu užsienio juridiniam asmeniui taikoma fiziniams asmenims nustatyta parašų tvirtinimo tvarka.

6. Bendrovės steigimo sutartis, sudaryta šio straipsnio nustatyta tvarka, suteikia teisę atidaryti kaupiamąją steigiamos bendrovės sąskaitą Lietuvos Respublikoje įregistruotame banke ir, steigiant akcinę bendrovę, registruoti akcijas Vertybinių popierių komisijoje.

10 straipsnis. Steigiamos bendrovės akcijų pasirašymas ir apmokėjimas

1. Steigiamos bendrovės akcijas pasirašo bendrovės steigėjai. Akcijų pasirašymo sutarties sąlygos nustatomos steigimo sutartyje.

2. Steigiant akcinę bendrovę, steigimo sutarties sąlygos, nustatytos pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6, 7 ir 8 punktų reikalavimus, įsigalioja tik po to, kai akcijos yra įregistruotos Vertybinių popierių komisijoje.

3. Steigiamos bendrovės akcijos turi būti visiškai apmokėtos per steigimo sutartyje nustatytą laiką, kuris negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių nuo steigimo sutarties sudarymo dienos.

4. Steigiamos bendrovės akcijų apmokėjimui taikomos šio įstatymo 48 straipsnio 1, 2, 7, 8 ir 9 dalys.

5. Steigiant bendrovę, pradiniai įnašai už pasirašytas akcijas mokami tik pinigais per steigimo sutartyje nustatytus terminus į kaupiamąją steigiamos bendrovės sąskaitą. Šioje sąskaitoje esančias lėšas bendrovė gali naudoti tik po jos įregistravimo. Kiekvieno steigėjo pradinis įnašas negali būti mažesnis kaip visų jo pasirašytų akcijų 1/4 nominalios vertės ir viso nominalios vertės perviršio suma, o visų iki steigiamojo susirinkimo surinktų pradinių įnašų suma turi būti ne mažesnė už šio įstatymo 2 straipsnyje nustatytą bendrovės minimalų įstatinį kapitalą.

6. Jei steigėjas akcijas iš dalies apmoka nepiniginiu įnašu, turtas, kuriuo apmokama, ir jo vertė turi būti nurodyti bendrovės steigimo sutartyje. Nepiniginis įnašas iki bendrovės steigimo sutarties pasirašymo turi būti įvertintas turto vertintojo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka.

7. Turto vertintojai, vertinantys nepiniginius įnašus už akcijas, turi parengti vertinimo ataskaitą, kurioje, be kitos informacijos, turi būti:

- 1) nurodytas asmuo, kurio turtas įvertintas;
- 2) kiekvieno iš įvertinto turto elementų aprašymas;
- 3) panaudotų vertinimo metodų aprašymas;
- 4) nurodyta įsigyjamų už nepiniginį įnašą akcijų nominali vertė;
- 5) išvada dėl nustatytos nepiniginio įnašo vertės atitikimo akcijų, išleidžiamų už jį, skaičiui ir emisijos kainai.

8. Turto vertintojų, vertinančių nepiniginius įnašus už steigiamos akcinės bendrovės akcijas, ataskaita turi būti atskleista įstatymų nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Teisė veikti steigiamos bendrovės vardu

1. Iki bendrovės įregistravimo steigimo sutartyje nurodyti asmenys turi teisę steigiamos bendrovės vardu sudaryti sandorius. Toks sandoris bendrovei sukuria prievolės po to, kai visuotinis akcininkų susirinkimas jį patvirtina. Jeigu susirinkimas šio sandorio nepatvirtina, už juo pagrįstas prievolės solidariai atsako sandorį sudarę asmenys.

2. Atlyginimą už bendrovės steigimą ar steigimo išlaidų kompensaciją iš bendrovės gali gauti jos steigėjai arba kiti steigimo sutartyje nurodyti asmenys, jei steigimo išlaidos yra pagrįstos dokumentais. Steigėjų ir kitų steigimo sutartyje nurodytų asmenų ginčus dėl steigimo išlaidų kompensavimo ir atlyginimo už steigimą sprendžia teismas.

3. Akcininkai ar bendrovė turi teisę reikalauti, kad steigėjai ar kiti steigimo sutartyje nurodyti asmenys atlygintų nuostolius, bendrovės patirtus iki jos įregistravimo dienos dėl pareigų nevykdymo, nesąžiningo bendrovės steigimo reikalų tvarkymo. Akcininkai ar bendrovė negali reikalauti atlyginti nuostolių, patirtų dėl sandorių, kuriems pritarė visuotinis akcininkų susirinkimas. Ginčus dėl nuostolių atlyginimo sprendžia teismas.

12 straipsnis. Akcinės bendrovės steigimo ataskaita

1. Kai visi pradiniai įnašai už akcijas yra įmokėti, akcinės bendrovės steigėjai, likus ne mažiau kaip 15 dienų iki steigiamojo susirinkimo, privalo parengti steigimo ataskaitą, kurioje turi būti nurodyta:

- 1) steigimo išlaidos;
- 2) apmokėtas įstatinis kapitalas (apmokėta akcijų nominali vertė);
- 3) už akcijas gautų pinigų suma;
- 4) numatomi nepiniginiai įnašai už pasirašytas akcijas, šių įnašų vertė ir nuorodos į turto vertintojų, įvertinusių nepiniginius įnašus, ataskaitas;

- 5) akcijų, kurias kiekvienas steigėjas pasirašė ir įmokėjo pradinį įnašą, skaičius, taip pat jų skaičius pagal rūšis ir klases;
 - 6) kompensuojamos steigimo išlaidos, atlyginimas už steigimą.
2. Kiekvienas steigėjas turi teisę susipažinti su steigimo ataskaita ir gauti jos kopiją.

13 straipsnis. Steigiamasis susirinkimas

1. Kai visi pradiniai įnašai yra įmokėti, steigėjai iki bendrovės įregistravimo privalo sušaukti steigiamąjį susirinkimą.
2. Steigiamajam susirinkimui taikomos šio įstatymo visuotiniam akcininkų susirinkimui nustatytos nuostatos, išskyrus šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies, 26 straipsnio, 27 straipsnio 1 dalies ir 28 straipsnio reikalavimus. Balsavimo teisę steigiamajame susirinkime turi steigėjai. Jeigu kvorumo nėra, steigiamasis susirinkimas šaukiamas pakartotinai. Steigiamojo susirinkimo darbotvarkę rengia steigimo sutartyje steigėjų įgaliotas asmuo.
3. Steigiamasis susirinkimas tvirtina akcinės bendrovės steigimo ataskaitą, renka audito įmonę, renka bendrovės valdymo organų narius, sprendžia kitus visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimus.
4. Jei steigiamajame susirinkime nebuvo patvirtinta akcinės bendrovės steigimo ataskaita ar nebuvo išrinkti pagal bendrovės įstatus visuotinio akcininkų susirinkimo renkami bendrovės valdymo organo nariai, turi būti šaukiamas pakartotinis steigiamasis susirinkimas.

14 straipsnis. Bendrovės registravimas

1. Bendrovė turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos įmonių rejestre. Nuo bendrovės įregistravimo dienos bendrovė laikoma įsteigta ir įgyja juridinio asmens teises.
2. Bendrovė įregistruojama po to, kai visi pradiniai įnašai už pasirašytas akcijas yra įmokėti, įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame buvo patvirtinta akcinės bendrovės steigimo ataskaita ir išrinkti pagal bendrovės įstatus visuotinio akcininkų susirinkimo renkami bendrovės valdymo organo nariai.
3. Jei per 4 mėnesius nuo steigimo sutarties sudarymo dienos bendrovė nebuvo įregistruota, ji laikoma neįsteigta, o šiam terminui pasibaigus įmokėti įnašai už pasirašytas akcijas gražinami.
4. Steigėjai per 7 dienas nuo bendrovės įregistravimo dienos privalo perduoti dokumentus bendrovei (valdybai, o jei ji nesudaryta, - administracijos vadovui), surašydami perdavimo aktą.

15 straipsnis. Turto įsigijimas iš akcinės bendrovės steigėjo

1. Dvejus metus nuo akcinės bendrovės įregistravimo kiekvienas jos sandoris dėl turto įsigijimo iš bendrovės steigėjo, kai tokio sandorio arba bendra tokių sandorių suma yra ne mažesnė kaip 1/10 bendrovės įstatinio kapitalo, įsigalioja tik įsigyjamą turtą Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka įvertinus valdybos paskirtam turto vertintojui, šį sandorį (šiuos sandorius) ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma patvirtinus visuotiniam akcininkų susirinkimui ir įstatymų nustatyta tvarka atskleidus turto vertinimo ataskaitą.
2. Turto vertinimo ataskaitoje, be kitos, turi būti nurodyta informacija, nustatyta šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 1, 2, 3 punktuose, ir išvada, ar įsigyjamo turto vertė atitinka mokamą už jį sumą.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos, kai turtas įsigyjamas vykdant įprastą akcinės bendrovės ūkinę veiklą, taip pat sandoriams, sudaromiems vertybinių popierių biržos centrinėje rinkoje.

TREČIASIS SKIRSNIS BENDROVĖS BEI AKCININKŲ TEISĖS IR PAREIGOS

16 straipsnis. Bendrovės teisės ir pareigos

1. Bendrovė gali sudaryti sutartis, priimti įsipareigojimus ir turėti kitų teisių bei pareigų, jeigu jos neprieštaruja Lietuvos Respublikos įstatymams.

2. Bendrovė turi teisę skolinti ir skolintis pinigų. Bendrovė negali verstis kredito įstaigos veikla. Bendrovės fiziniams bei juridiniams asmenims paskolintų lėšų suma negali viršyti jos nuosavo kapitalo.

3. Bendrovė turi teisę įstatymų nustatytais būdais skolintis iš savo akcininkų tiek juridinių, tiek ir fizinių asmenų. Bendrovė, skolindamasi iš savo akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turtą. Bendrovei skolinantis iš akcininko pagal paskolos sutartį, metinė paskolos palūkanų norma negali būti didesnė už praėjusį kalendorinį ketvirtį aukciono būdu išleistų litais Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svartinį vidurkį, kurį „Valstybės žiniuose“ skelbia Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

4. Bendrovė neturi teisės tiesiogiai ar netiesiogiai mokėti avansu, duoti paskolą ar užtikrinti prievolių įvykdymą, jeigu šiais veiksmais siekiama sudaryti sąlygas kitiems asmenims įsigyti tos bendrovės akcijų.

5. Jei bendrovė yra per nustatytus terminus neatsiskaičiusi su kreditoriais ir bendras įsiskolinimas šiems kreditoriams yra didesnis kaip 1/20 dalis bendrovės įstatinio kapitalo, ji prieš investuodama turtą į kitą įmonę privalo gauti šių kreditorių raštišką sutikimą.

17 straipsnis. Informacija bendrovės laiškuose ir dokumentuose

1. Bendrovės dokumentuose, kuriais pateikiami užsakymai, taip pat laiškuose turi būti nurodyti:

- 1) rejestras, kuriame bendrovė yra įregistruota, rejestro tvarkytojas ir jo adresas;
- 2) bendrovės kodas;
- 3) bendrovės pavadinimas pagal bendrovės įregistravimo pažymėjimą;
- 4) bendrovės buveinės adresas pagal bendrovės įregistravimo pažymėjimą;
- 5) jei bendrovė yra likviduojama, prieš bendrovės pavadinimą turi būti žodis „likviduojama“.

2. Kai bendrovės laiškuose ir dokumentuose minimas bendrovės kapitalas, turi būti nurodomas įstatinio kapitalo dydis ir apmokėto įstatinio kapitalo dydis.

3. Bendrovės filialo dokumentuose, kuriais pateikiami užsakymai, taip pat laiškuose turi būti visa šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija apie bendrovę ir rejestras, kuriame filialas yra įregistruotas, rejestro tvarkytojas ir jo adresas, filialo pavadinimas, kodas ir adresas.

18 straipsnis. Akcininkų teisės ir pareigos

1. Akcininkų turtines ir neturtines teises bei pareigas nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, bendrovės įstatai. Šio įstatymo 19 ir 20 straipsniuose nurodytos akcininkų turtinės ir neturtinės teisės negali būti apribotos, išskyrus įstatymų nustatytais atvejais ar teismo sprendimu.

2. Akcininkai neturi jokių turtinių įsipareigojimų bendrovei, išskyrus įsipareigojimą nustatyta tvarka apmokėti visas pasirašytas akcijas emisijos kaina. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas, įpareigojantis visus arba dalį akcininkų mokėti papildomus įnašus, negalioja, jeigu bent vienas iš jų su šiuo nutarimu nesutinka.

3. Akcija į dalis nedalijama. Jei viena akcija priklauso keliems savininkams, tai visi jos savininkai laikomi vienu akcininku. Akcijos suteikiamomis teisėmis naudojasi vienas iš savininkų pagal visų susitarimą, patvirtintą notariškai. Už akcininkų prievolos akcijos savininkai atsako solidariai.

4. Kad būtų įgyvendintos turtinės ir neturtinės teisės, du ar daugiau akcininkų gali sudaryti akcininkų sutartį. Šioje sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) akcininkai (fizinių asmenų vardai, pavardės, asmens kodai ir adresai; juridinių asmenų pavadinimai, kodai ir buveinių adresai);
- 2) bendrovės pavadinimas;
- 3) sutartį sudariusių akcininkų įsipareigojimai dėl balsavimo visais ar atskirais visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais, dėl susirinkimo sprendimų ar neturtinių teisių įgyvendinimo;
- 4) atsakomybė už prisiimtų įsipareigojimų nevykdymą;
- 5) ginčų tarp sutartį sudariusių akcininkų sprendimo tvarka;
- 6) sutarties galiojimo trukmė.

5. Asmuo, įsigijęs visas bendrovės akcijas, arba šios bendrovės visų akcijų savininkas, perleidęs dalį bendrovės akcijų kitam asmeniui, apie akcijų įsigijimą ar perleidimą per 15 dienų turi pranešti bendrovės administracijos vadovui. Pranešdamas apie visų akcijų įsigijimą, fizinis asmuo turi pranešti savo vardą, pavardę, asmens kodą ir adresą, juridinis asmuo - pavadinimą, kodą ir buveinės adresą. Kai visas bendrovės akcijas įsigyja vienas asmuo arba bendrovės visų akcijų savininkas perleidžia visas ar dalį bendrovės akcijų kitiems asmenims, bendrovė apie tai per 15 dienų nuo dienos, kai ji tai sužinojo ar turėjo sužinoti, praneša įmonių registro tvarkytojui.

19 straipsnis. Turtinės akcininkų teisės

Akcininkai turi šias turtines teises:

- 1) gauti bendrovės pelno dalį (dividendą);
- 2) gauti likviduojamos bendrovės turto dalį;
- 3) nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš bendrovės lėšų, išskyrus šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis;
- 4) pirmumo teisę įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas šio įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;
- 5) palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;
- 6) perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn. Uždaronoje akcinėje bendrovėje ši teisė ribojama šio įstatymo 49 straipsnio nustatyta tvarka;
- 7) kitas įstatymų ar bendrovės įstatų numatytas turtines teises.

20 straipsnis. Neturtinės akcininkų teisės

1. Akcininkai turi šias neturtines teises:

- 1) dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
 - 2) gauti informaciją apie bendrovės ūkinę veiklą;
 - 3) apskųsti teismui visuotinio akcininkų susirinkimo, stebėtojų tarybos, valdybos bei administracijos vadovo sprendimus ar veiksmus. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo;
 - 4) sudaryti sutartį su audito įmone bendrovės veiklai ir dokumentams patikrinti, kaip nustatyta šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje;
 - 5) kitas įstatymų ar bendrovės įstatų numatytas neturtines teises.
2. Jei visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija, išskyrus specialiąsias akcijas, kurių statusas reglamentuotas šio įstatymo 46 straipsnyje, visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.
3. Bendrovės įstatuose gali būti nustatyta, kad kai kurių klasių akcijoms balsavimo teisė nesuteikiama.
4. Akcininkas, išskyrus atvejus, kai jis įsigijęs visas bendrovės akcijas, neturi teisės balsuoti:

- 1) tvirtinant jo su bendrove sudaromus sandorius, kai tokio tvirtinimo reikalauja įstatymai ar bendrovės įstatai;
- 2) priimant nutarimą dėl pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų atšaukimo, jei šiuo nutarimu teisė įsigyti šių vertybinių popierių suteikiama jam, jo sutuoktiniui, tėvams (įtėviams) bei vaikams (įvaikiams);

3) kai bendrovė dirba nuostolingai dėl pažeistų šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalies nuostatų, visuotiniame akcininkų susirinkime svarstant, ar stebėtojų tarybos, valdybos nariai arba administracijos vadovas tinka eiti pareigas, jeigu svarstomas asmuo yra jis pats.

5. Jeigu akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra skirtingos nominalios vertės, tai viena mažiausios nominalios vertės akcija jos savininkui suteikia vieną balsą. Kitų akcijų suteikiamų balsų skaičius yra lygus jų nominaliai vertei, padalintai iš mažiausios nominalios akcijos vertės. Balsų skaičius suteikiamas ir tuo atveju, kai šio įstatymo nustatytais atvejais teisė balsuoti suteikiama akcijų, nesuteikiančių balsavimo teisės, savininkams. Bendrovės įstatuose gali būti numatoma ir kitokia balsų skaičiaus nustatymo tvarka, tačiau akcijos suteikiamų balsų skaičius turi būti proporcingas jos nominaliai vertei.

6. Balsavimo teisę visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, vykstančiuose iki pirmosios akcijų laidos apmokėjimo termino, nurodyto steigimo sutartyje, pabaigos, suteikia akcijos, už

kurias įmokėti pradiniai įnašai, o vykstančiuose po pirmosios akcijų laidos apmokėjimo termino pabaigos - tik visiškai apmokėtos akcijos.

7. Akcininkui raštu pareikalavus, bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo reikalavimo gavimo dienos privalo pateikti akcininkui susipažinti ir(ar) kopijuoti metinės bei tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentus, bendrovės veiklos ataskaitas, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolus, akcininkų sąrašą, o pateikusiems bendrovės nustatytą raštišką įsipareigojimą neplatinti komercinės paslapties - ir stebėtojų tarybos bei valdybos posėdžių protokolus, jei šiuose protokoluose nėra viešai neskelbtinos informacijos apie akcinės bendrovės esminius įvykius. Komercinė paslaptis yra informacija (išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą viešąją informaciją), kuriai ši statusą savo sprendimu suteikia bendrovės valdyba. Akcininkas, kuriam nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo sudarančios bendros nominalios vertės akcijos, arba akcininkų, kuriems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo sudarančios bendros nominalios vertės akcijos, atstovas, pateikę raštišką įsipareigojimą neplatinti komercinės paslapties, turi teisę susipažinti su visais stebėtojų tarybos ar valdybos protokolais, bendrovės sudarytais sandoriais, taip pat suteiktais laidavimais, garantijomis, ilgalaikio materialaus turto įkeitimų ir mainų sutartimis. Akcininkas, kuriam nuosavybės teise priklauso akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 visų balsų, turi teisę susipažinti su visais bendrovės dokumentais. Už komercinės paslapties atskleidimą akcininkas arba akcininkų atstovas atsako įstatymų nustatyta tvarka. Atsisakymas pateikti prašomus dokumentus turi būti įforminamas raštu, jeigu to reikalauja akcininkas. Ginčus dėl akcininko teisės į informaciją sprendžia teismas.

8. Bendrovės dokumentai ar kita informacija akcininkams turi būti pateikiama nemokamai, jei ko kita nenumato bendrovės įstatai. Įstatuose nustatytas mokestis negali viršyti šių dokumentų ir kitos informacijos pateikimo sąnaudų.

9. Akcininkams pateikiamame bendrovės akcininkų sąrašė turi būti nurodyti akcininkų vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), akcininkams nuosavybės teise priklausančių bendrovės vardinių akcijų skaičius, akcininkų adresai korespondencijai pagal paskutinius bendrovės turimus duomenis.

21 straipsnis. Įgaliotiniai

1. Akcininkas turi teisę įgalioti kitą asmenį balsuoti už jį visuotiniame akcininkų susirinkime ar atlikti kitus teisinius veiksmus. Akcininko fizinio asmens įgaliojimas turi būti patvirtintas notaro, o akcininko juridinio asmens - jo vadovo parašu ir antspaudu. Neturinčiam antspaudu užsienio juridiniam asmeniui taikoma fiziniais asmenims nustatyta parašų tvirtinimo tvarka. Akcininkas paprastu raštišku įgaliojimu turi teisę įgalioti vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką, kuris tvarko jo asmeninę bendrovės vertybinių popierių sąskaitą.

2. Akcininko įgaliotinis, atvykęs į visuotinį akcininkų susirinkimą ir pasirašydamas akcininkų registravimo sąrašė, privalo asmeniui, atsakingam už susirinkimo dalyvių registravimą, pateikti įgaliojimo originalą arba notaro patvirtintą įgaliojimo kopiją. Registravimo sąrašė užrašoma, kieno ir kada įgaliojimas duotas, jo numeris ir galiojimo laikas.

3. Akcininkas gali įgaliojimą atšaukti. Apie įgaliojimo atšaukimą jis turi pranešti bendrovei raštu.

4. Jeigu įgaliotinis akcininko vardu užpildo bendrąjį balsavimo biuletenį ir jį pateikia bendrovei anksčiau, negu gaunamas akcininko pranešimas apie įgaliojimo atšaukimą, bendrasis balsavimo biuletenis laikomas galiojančiu ir akcininkas neturi teisės balsuoti tame akcininkų susirinkime, išskyrus atvejį, kai akcininkas įrodo, kad įgaliotinis apie įgaliojimo atšaukimą žinojo ar turėjo žinoti iki bendrojo balsavimo biuletenio pateikimo bendrovei.

5. Jeigu akcijos parduodamos ar kitaip perleidžiamos bankui depozitoriumui (vertybinių popierių apskaitos, operacijų su jais organizavimo bei kontrolės institucijai), o šis toliau jas konvertuoja išduodamas banko depozitoriumo pakvitavimus ar naudodamasis kitomis finansinėmis priemonėmis, tai tokio banko depozitoriumo įgaliotas atstovas visuotiniame akcininkų susirinkime balsuoja pagal akcininkų nurodymus raštu arba pagal akcininkų sutartį.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BENDROVĖS VALDYMAS

22 straipsnis. Valdymo organai

1. Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas.
2. Akcinėje bendrovėje privalomi valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, administracijos vadovas ir ne mažiau kaip vienas kolegialus valdymo organas - stebėtojų taryba ar valdyba.
3. Uždarajoje akcinėje bendrovėje privalomi valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas ir administracijos vadovas. Stebėtojų taryba ir valdyba uždarajoje akcinėje bendrovėje gali būti nesudaromos.
4. Jeigu bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, jos funkcijos kitiems bendrovės valdymo organams nepriskiriamos.
5. Jeigu bendrovėje nesudaroma valdyba, šio įstatymo nustatytas jos funkcijas, teises, pareigas ir atsakomybę perima administracijos vadovas, išskyrus tas funkcijas, teises ir pareigas, kurias pagal šį įstatymą perima stebėtojų taryba ar visuotinis akcininkų susirinkimas.
6. Tuo atveju, kai visuotinis akcininkų susirinkimas priima įstatų pakeitimus dėl stebėtojų tarybos ar valdybos narių skaičiaus ar naujo valdymo organo, naujai išrinkti šio valdymo organo nariai savo veiklą gali pradėti ne anksčiau kaip nuo įstatų pakeitimų įregistravimo Lietuvos Respublikos įmonių registre dienos.
7. Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kitiems valdymo organams spręsti jo kompetencijai priklausančių klausimų. Visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę įpareigoti spręsti bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos ar administracijos kompetencijai priklausančius klausimus.
8. Bendrovės valdymo organai privalo veikti tik bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendrovės valdymo organai neturi teisės priimti sprendimų ar atlikti kitų veiksmų, kurie pažeidžia bendrovės įstatus ar yra priešingi įstatuose nurodytiems bendrovės veiklos tikslams, akivaizdžiai viršija normalią gamybinę-ūkinę riziką, yra akivaizdžiai nuostolingi (prekių, paslaugų ar darbų pirkimas didesnėmis arba jų pardavimas mažesnėmis negu rinkos kainomis, bendrovės turto švaistymas) ar akivaizdžiai ekonomiškai nenaudingi.

23 straipsnis. Valdymo organų narių teisių apribojimai

1. Stebėtojų tarybos, valdybos narys, administracijos vadovas, negavęs jį išrinkusio valdymo organo leidimo, negali būti kitos panašia ūkine veikla besiverčiančios įmonės arba įmonės, tęsiančios bendrovės gamybos ar paslaugų procesą ir produkcijos realizavimą, stebėtojų tarybos ar valdybos (ar jas atitinkančių organų) nariu ar administracijos vadovu. Administracijos vadovas, negavęs jį išrinkusio valdymo organo leidimo, negali būti jokios kitos įmonės administracijos vadovu.
2. Jeigu bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos narys ar administracijos vadovas pažeidė šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, jis privalo atsistatydinti iš tos įmonės arba bendrovės valdymo organų ir atsako įstatymų nustatyta tvarka.
3. Kiekvienas kandidatas į bendrovės valdymo organų narius privalo informuoti jį renkantį valdymo organą, kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla susijusi su bendrove ir jos patronuojančiomis ar dukterinėmis bendrovėmis.
4. Kiekvienas kandidatas į bendrovės valdymo organų narius ar bendrovės valdymo organo narys turi informuoti jį renkantį ar išrinkusį valdymo organą, jei jis nuosavybės teise turi 1/4 ar daugiau kitos panašia ūkine veikla besiverčiančios įmonės arba įmonės, tęsiančios bendrovės gamybos ar paslaugų procesą ir produkcijos realizavimą, įstatinio kapitalo sudarančių akcijų.
5. Jei bendrovės valdymo organo narys pažeidė šio straipsnio reikalavimus, kiekvienas bendrovės akcininkas per 90 dienų nuo tos dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie valdymo organo nario padarytus pažeidimus, turi teisę kreiptis į teismą, kad būtų atlyginta bendrovei padaryta žala.

24 straipsnis. Visuotinis akcininkų susirinkimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės valdymo organas. Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys bendrovės akcininkais, nesvarbu, kiek ir kokios klasės akcijų jiems nuosavybės teise priklauso, jei akcinės bendrovės įstatai nenumato, kad visuotiniame akcininkų susirinkime (taip pat ir pakartotiniame susirinkime) turi teisę dalyvauti asmenys, buvę akcinės bendrovės akcininkais visuotinio akcininkų susirinkimo akcininkų apskaitos dienos pabaigoje. Visuotinio akcininkų susirinkimo akcininkų apskaitos diena turi būti ne ankstesnė kaip likus 30 dienų ir ne vėlesnė kaip likus 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, dėl kurio ji nustatoma, ir ne ankstesnė kaip dešimta diena po šią dieną nustačiusio valdybos posėdžio. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos ir stebėtojų tarybos nariai bei administracijos vadovas, nors jie ir nėra akcininkai. Kiekvienas visuotinis akcininkų susirinkimas išrenka susirinkimo pirmininką ir sekretorių, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje nustatytą atvejų.

2. Tik visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę:

1) keisti ir papildyti bendrovės įstatus (išskyrus šio įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje, 51 straipsnio 5 dalyje, 52 straipsnio 3 dalyje ir 55 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus);

2) rinkti audito įmonę, stebėtojų tarybos narius, jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, - valdybos narius, o jeigu nesudaroma valdyba, - administracijos vadovą;

3) atšaukti audito įmonę, stebėtojų tarybos narius, visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktus valdybos narius, administracijos vadovą. Jei bendrovė dirba nuostolingai, visuotinis akcininkų susirinkimas privalo svarstyti, ar stebėtojų tarybos, valdybos nariai arba administracijos vadovas tinka eiti pareigas;

4) nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas, metines išmokas (tantjemas) iš grynojo pelno valdybos ir stebėtojų tarybos nariams atsižvelgiant į šio įstatymo 61 straipsnio nuostatas;

5) tvirtinti metinę finansinę atskaitomybę, valdybos (jei ji nėra sudaryta, - administracijos vadovo) pateiktą bendrovės veiklos ataskaitą;

6) priimti nutarimą padidinti įstatinį kapitalą;

7) nustatyti bendrovės išleidžiamų akcijų rūšį, klasę, skaičių ir minimalią emisijos kainą;

8) priimti nutarimą atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų konkrečios akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų emisijos;

9) priimti nutarimą sumažinti įstatinį kapitalą (išskyrus šio įstatymo 39 straipsnio 5, 6 dalyse ir 55 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus);

10) priimti nutarimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas;

11) priimti nutarimą keisti vienos rūšies ar klasės bendrovės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų keitimo tvarką;

12) priimti nutarimą akcinei bendrovei įsigyti savo akcijų;

13) priimti nutarimą likviduoti bendrovę ar atšaukti bendrovės likvidavimą (išskyrus šio įstatymo 75 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose numatytus atvejus);

14) rinkti bei atšaukti bendrovės likvidatorių (išskyrus šio įstatymo 75 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose ir 76 straipsnio 1 dalyje numatytus atvejus);

15) priimti nutarimą reorganizuoti bendrovę ir tvirtinti reorganizavimo projektą (išskyrus šio įstatymo 73 straipsnyje numatytą atvejį);

16) dvejus metus nuo akcinės bendrovės įregistravimo tvirtinti bendrovės sandorius dėl turto įsigijimo iš bendrovės steigėjo, kai atskiros sandorio arba bendra sandorių suma yra ne mažesnė kaip 1/10 bendrovės įstatinio kapitalo;

17) priimti nutarimą dėl pelno paskirstymo (išskyrus šio įstatymo 61 straipsnio 8 dalyje numatytą atvejį);

18) priimti nutarimą sudaryti rezervus, išskyrus perkainojimo rezervą;

19) priimti nutarimą dėl ilgalaikio turto, kurio vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, perleidimo, nuomos ar įkeitimo, taip pat dėl kitų subjektų prievolių, kurių dydis didesnis kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo.

3. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti ir kitus nutarimus, pagal šį įstatymą nenumatytus kitiems bendrovės valdymo organams.

4. Asmuo, nurodytas visuotinio akcininkų susirinkimo dienos ar akcinės bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo akcininkų apskaitos dienos vardinių akcijų savininkų sąraše, gali pats dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, pateikdamas asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Pareikštinių akcijų savininkas gali pats dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, pateikęs vertybinių popierių sąskaitos tvarkytojo išduotą išrašą iš sąskaitos apie jam nuosavybės teise priklausančias ar visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje priklausiusias pareikštines akcijas.

5. Visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujantys akcininkai (jų įgaliotiniai) registruojami pasirašytinai akcininkų registravimo sąraše. Akcininkų registravimo sąraše turi būti nurodytas kiekvieno akcininko turimų balsų skaičius. Šį sąrašą pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius. Registravimo sąraše turi būti nurodyti akcininkai, jau balsavę bendruoju balsavimo biuleteniu.

6. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius ir nors vienas susirinkimo įgaliotas akcininkas. Akcininkai, visuotiniame akcininkų susirinkime turintys ne mažiau kaip 1/20 balsų, turi teisę papildomai paskirti savo atstovą visuotinio akcininkų susirinkimo protokolui pasirašyti. Tam jie turi pateikti susirinkimo pirmininkui akcininkų pasirašytą pareiškimą. Įgaliotas (paskirtas) pasirašyti protokolą asmuo turi teisę raštu pateikti savo pastabas ar nuomonę dėl protokole išdėstytų faktų.

7. Visuotinis akcininkų susirinkimas nerenka susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus, jei į jį atvyko mažiau kaip trys akcininkai. Šiuo atveju akcininkų registravimo sąrašą ir visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą pasirašo kiekvienas į visuotinį akcininkų susirinkimą atvykęs akcininkas.

8. Ginčus dėl visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo arba protokolo dalių negaliojimo sprendžia teismas. Prie visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo turi būti pridėdamos susirinkime dalyvavusių akcininkų registravimo sąrašas, įgaliojimai ir iš anksto raštu balsavusių akcininkų bendrieji balsavimo biuleteniai bei dokumentai, įrodantys, kad akcininkai yra informuoti apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą. Visuotinio akcininkų susirinkimo, kuriame buvo priimti nutarimai, keičiantys Lietuvos Respublikos įmonių rejestro duomenis apie bendrovę, protokolas (jo nuorašas) su priedais (jų nuorašais) per 10 dienų nuo šio susirinkimo turi būti pateikiamas įmonių rejestro tvarkytojui. Visuotinių akcininkų susirinkimų protokolai yra oficialūs dokumentai. Jie saugomi ir tvarkomi Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Šių protokolų klastojimas baudžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo inspektorius

1. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas gali išrinkti visuotinio akcininkų susirinkimo inspektorių būsimam visuotiniam akcininkų susirinkimui. Visuotinio akcininkų susirinkimo inspektorius yra bendrovės akcininkas.

2. Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas neišrenka inspektoriaus būsimam visuotiniam akcininkų susirinkimui arba jei išrinktas susirinkimo inspektorius negali atlikti savo pareigų, jį iki susirinkimo paskiria valdyba, jei inspektoriaus rinkimas yra numatytas bendrovės įstatuose.

3. Visuotinio akcininkų susirinkimo inspektorius nustato:

- 1) kiek akcijų susirinkime suteikia balsavimo teisę iš viso;
- 2) kiek yra pateikta galiojančių ir negaliojančių iš anksto užpildytų bendrųjų balsavimo biuletenių;
- 3) kiek yra pateikta galiojančių ir negaliojančių įgaliojimų;
- 4) kokiam balsavimo teisę suteikiančių akcijų skaičiui susirinkime yra atstovaujama (ir asmeniškai, ir įgaliotinių, ir iš anksto užpildžius bendruosius balsavimo biuletenius);
- 5) ar yra susirinkimo kvorumas;
- 6) balsavimų susirinkime rezultatus.

26 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimas

1. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatyvos teisę turi stebėtojų taryba, valdyba bei akcininkai, turintys ne mažiau kaip 1/10 visų balsų, jeigu įstatai nenumato mažesnio balsų skaičiaus, taip pat specialiąsias akcijas valdanti institucija.

2. Visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas valdybos sprendimu. Jeigu bendrovėje valdyba nesudaryta arba bendrovės valdybos narių yra ne daugiau kaip pusė įstatuose nurodyto jų

skaičiaus, visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas administracijos vadovo sprendimu. Visuotinis akcininkų susirinkimas turi būti šaukiamas administracijos vadovo sprendimu, jeigu bendrovės valdyba šio įstatymo numatytais atvejais ir terminais nesušaunkia susirinkimo. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas akcininkų, turinčių daugiau kaip 1/2 visų balsų arba valdančių specialiąsias akcijas, sprendimu, jei susirinkimo sušaukimo iniciatoriai negavo teigiamo bendrovės valdybos ar administracijos vadovo sprendimo dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo.

3. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas teismo sprendimu, jeigu:

1) susirinkimas nebuvo sušauktas per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos ir dėl to į teismą kreipėsi bent vienas bendrovės akcininkas;

2) į teismą kreipėsi visuotinio akcininkų susirinkimo iniciatoriai, kad valdyba ar administracijos vadovas nesušaunkė visuotinio akcininkų susirinkimo, kaip reikalaujama šio straipsnio 6 dalyje;

3) į teismą kreipėsi bendrovės kreditoriai dėl to, kad neeilinis akcininkų susirinkimas nebuvo sušauktas šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodytu atveju.

4. Eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą valdyba privalo sušaukti kasmet per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.

5. Neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas turi būti sušauktas, jeigu:

1) bendrovės nuosavas kapitalas tampa mažesnis kaip 3/4 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo;

2) stebėtojų tarybos, valdybos narių lieka (dėl atsistatydinimo ar negalėjimo toliau eiti pareigų) mažiau kaip 2/3 įstatuose nurodyto jų skaičiaus arba jų skaičius tampa mažesnis už šiame įstatyme nustatytą minimalų;

3) uždarojoje akcinėje bendrovėje atsistatydina ar negali toliau eiti pareigų visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktas administracijos vadovas;

4) audito įmonė nutraukia sutartį su bendrove ar dėl kitų priežasčių negali patikrinti bendrovės metinės finansinės atskaitomybės dokumentų;

5) to reikalauja iniciatyvos teisę turintys akcininkai, stebėtojų taryba arba valdyba;

6) baigiasi įstatuose nurodytas bendrovės veiklos terminas;

7) to reikia pagal kitus įstatymus ar bendrovės įstatus.

6. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatoriai valdybai (jei valdyba nesudaroma ar valdybos narių yra ne daugiau kaip pusė įstatuose nurodyto jų skaičiaus, - administracijos vadovui) pateikia paraišką, kurioje nurodomos susirinkimo sušaukimo priežastys ir tikslai, siūlomų nutarimų projektai, pasiūlymai dėl susirinkimo datos ir vietos. Jeigu valdyba (ar administracijos vadovas) nesusitaria su susirinkimo iniciatoriais išspręsti susirinkimui siūlomų klausimų kitais būdais, ji privalo per 40 dienų nuo paraiškos gavimo sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą.

7. Šio straipsnio 5 dalies 6 punkte numatytu atveju neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas turi būti sušauktas likus ne mažiau kaip 30 dienų iki įstatuose nustatyto bendrovės veiklos termino pasibaigimo. Šiame susirinkime gali būti pratęstas bendrovės veiklos terminas keičiant bendrovės įstatus arba išrenkamas bendrovės likvidatorius.

8. Visuotinio akcininkų susirinkimo vieta turi būti savivaldybės teritorijoje, kurioje yra bendrovės buveinė. Kai akcinės bendrovės akcijos yra įtrauktos į Lietuvos Respublikoje įregistruotos vertybinių popierių biržos oficialųjį vertybinių popierių prekybos sąrašą, visuotinio akcininkų susirinkimo vieta gali būti savivaldybės teritorijoje, kurioje yra šios biržos buveinė.

27 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė

1. Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę rengia bendrovės valdymo organas ar institucija, priėmę sprendimą sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą. Į susirinkimo darbotvarkę privaloma įtraukti susirinkimo iniciatorių siūlomus klausimus.

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė gali būti pildoma stebėtojų tarybos, valdybos (kai valdyba nesudaroma, - administracijos vadovo), specialiąsias akcijas valdančios institucijos ar akcininkų, turinčių ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, siūlymu įtraukti naujus klausimus. Siūlymas papildyti darbotvarkę gali būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo. Šioje dalyje nurodyti bendrovės valdymo organai ir asmenys taip pat gali siūlyti naujus nutarimų projektus, papildomus kandidatus į bendrovės valdymo organus,

audito įmonę. Įstatuose gali būti numatomas ir mažesnis balsų skaičius, suteikiantis akcininkams teisę pildyti susirinkimo darbotvarkę, siūlyti naujus nutarimų projektus, papildomus kandidatus į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamų bendrovės valdymo organų narius, audito įmonę.

3. Jeigu susirinkimo darbotvarkė, nurodyta pranešime apie šaukiamą susirinkimą, buvo pakeista, apie darbotvarkės pasikeitimus akcininkams turi būti pranešta tokia pat tvarka kaip apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki susirinkimo.

4. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkėje numatyta atšaukti bendrovės valdymo organų narius ar audito įmonę, į ją atitinkamai turi būti įtraukti naujų narių į šiuos valdymo organus ar naujos audito įmonės rinkimo klausimai.

5. Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės priimti nutarimų darbotvarkėje nepaskelbtais klausimais, jeigu jame dalyvauja ne visi turintys balsavimo teisę bendrovės akcininkai.

6. Pakartotiniame visuotiniame akcininkų susirinkime galioja tik neįvykusiojo susirinkimo darbotvarkė.

28 straipsnis. Informavimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą

1. Bendrovės valdymo organas ar institucija, priėmusi sprendimą sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, administracijos vadovui pateikia informaciją ir dokumentus, reikalingus pranešimui apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą. Pranešimą apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą administracijos vadovas privalo paskelbti įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje arba kiekvienam akcininkui įteikti pasirašytinai ar išsiųsti registruotu laišku likus ne mažiau kaip 30 dienų iki susirinkimo dienos. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali būti šaukiamas nesilaikant šių terminų, jeigu visi balsavimo teisę turintys akcininkai arba jų įgalioti atstovai su tuo raštiškai sutinka. Uždarosios akcinės bendrovės akcininkams visais atvejais pranešimai įteikiami pasirašytinai arba registruotais laiškais. Apie dokumentus, įrodančius, kad akcininkams buvo pranešta, jog šaukiamas visuotinis akcininkų susirinkimas, administracijos vadovas privalo informuoti akcininkus susirinkimo pradžioje. Šie dokumentai turi būti pridėti prie visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo.

2. Jeigu šaukiamas pakartotinis susirinkimas, akcininkams turi būti pranešta šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Šiuo atveju turi būti pranešta likus ne mažiau kaip 10 dienų iki šio susirinkimo.

3. Pranešime apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą turi būti nurodyta:

1) bendrovės pavadinimas ir buveinės adresas;

2) susirinkimo data, laikas ir vieta;

3) susirinkimo darbotvarkė;

4) bendrovės valdymo organas ar institucija, priėmusi sprendimą sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, ir neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo iniciatoriai;

5) kai į susirinkimo darbotvarkę įtrauktas nutarimo dėl įstatinio kapitalo sumažinimo priėmimas, - kapitalo mažinimo tikslas ir numatomas būdas.

4. Iki visuotinio akcininkų susirinkimo likus ne mažiau kaip 30 dienų, akcininkams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su bendrovės turimais dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarkę, įskaitant ir nutarimų projektus bei visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių valdybai (ar administracijos vadovui) pateiktą paraišką. Jeigu akcininkas raštu pageidauja, administracijos vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo raštiško prašymo gavimo visus susirinkimo nutarimų projektus įteikia akcininkui pasirašytinai ar išsiunčia registruotu laišku. Prie nutarimų projektų turi būti nurodyta, kieno iniciatyva jie yra įtraukti. Jei nutarimo projekto iniciatorius pateikė nutarimo projekto paaiškinimus, šie turi būti pridėti prie nutarimo projekto.

29 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumas ir nutarimų priėmimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti nutarimus, kai jame dalyvauja akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 visų balsų. Nustačius, kad kvorumas yra, laikoma, kad kvorumas yra viso susirinkimo metu. Jei kvorumo nėra, per 15 dienų turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas, kuris turi teisę priimti nutarimus pagal darbotvarkę, nesvarbu, kiek akcininkų susirinktų. Jeigu nutarimui priimti reikia kurios nors rūšies ar klasės akcijų savininkų sutikimo, dėl šio sutikimo nutarimą gali priimti atitinkamos rūšies ar klasės akcijų savininkų susirinkimas, kuriame dalyvauja akcininkai, kuriems nuosavybės teise priklauso daugiau

kaip 1/2 visų šios rūšies ar klasės akcijų. Šiam susirinkimui sušaukti galioja visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimo tvarka.

2. Nustatant bendrą bendrovės akcijų teikiamų balsų skaičių ir visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumą, akcijos, kurių teikiama balsavimo teisė uždrausta naudotis pagal šio įstatymo 55 straipsnio 7 dalį, pagal kitus įstatymus ir remiantis teismo sprendimu, yra laikomos nesuteikiančiomis balsų.

3. Bendrovės įstatuose gali būti numatyta galimybė balsuoti iš anksto. Šiuo atveju akcininkas, turintis balsavimo teisę, susipažinęs su darbotvarka bei nutarimų projektais, gali iš anksto raštu (užpildydamas bendrąjį balsavimo biuletenį) pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valią „už“ ar „prieš“ atskirai dėl kiekvieno nutarimo. Išankstinis balsavimas biuleteniu įskaitomas į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus. Pakartotiniuose susirinkimuose galioja neįvykusių susirinkimų bendrieji balsavimo biuleteniai. Akcininkas už nutarimą, dėl kurio iš anksto pareiškė savo valią raštu, neturi teisės balsuoti pačiame visuotiniame akcininkų susirinkime.

4. Balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime yra atviras. Dėl klausimų, dėl kurių nors vienas akcininkas pageidauja slapto balsavimo ir jeigu tam pritaria ne mažiau kaip 1/10 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime turintys akcininkai, slaptas balsavimas yra privalomas visiems akcininkams.

5. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai priimami paprasta dalyvaujančių susirinkime akcininkų balsų dauguma, išskyrus šiuos atvejus:

1) kai renkama stebėtojų taryba arba valdyba pagal šio įstatymo 32 straipsnio 3 dalies taisykles;

2) kai dėl šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 1, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18 ir 19 punktuose nurodytų klausimų priimami nutarimai, kuriems priimti reikia 2/3 susirinkime dalyvaujančių balsų daugumos;

3) kai priimamas šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytas nutarimas, kuriam priimti reikia 3/4 susirinkime dalyvaujančių balsų daugumos;

4) kai nutarimams priimti reikalingas atskirų rūšių ar klasių akcijų savininkų sutikimas.

6. Bendrovės įstatai gali numatyti ir didesnę nei 2/3 balsų daugumą, reikalingą šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytiems nutarimams priimti, bei didesnę nei 3/4 balsų daugumą, reikalingą šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytam nutarimui priimti.

7. Jei šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais akcininkas negali balsuoti, balsavimo rezultatai nustatomi pagal susirinkime dalyvaujančių ir galinčių balsuoti sprendžiant šį klausimą akcininkų balsų skaičių.

30 straipsnis. Bendrasis balsavimo biuletenis

1. Jei bendrovės įstatuose numatyta galimybė balsuoti iš anksto, bendrovė išankstiniam balsavimui turi parengti bendruosius balsavimo biuletenius. Biuletenyje turi būti nurodyta:

1) nutarimų, už kuriuos bus siūloma balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, projektai. Jie turi būti suformuluoti taip, kad akcininkas galėtų balsuoti už ar prieš nutarimą;

2) kandidatai į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamų bendrovės valdymo organų narius, įmonė kandidatė į renkamą audito įmonę. Jie turi būti nurodyti taip, kad akcininkas galėtų pažymėti, už kurį kandidatą balsuoja ar kiek balsų skiria kiekvienam kandidatui į stebėtojų tarybos (jei ji nesudaroma, - valdybos) narius.

2. Visi nutarimų projektai ir kandidatai į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamų bendrovės valdymo organų narius, įmonės kandidatės į renkamą audito įmonę, pasiūlyti susirinkimo iniciatorių ir bendrovės valdymo organų ar asmenų, nurodytų šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje, ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo turi būti įtraukti į bendrąjį balsavimo biuletenį.

3. Bendrovė bendruosius balsavimo biuletenius privalo ne anksčiau kaip prieš 15 dienų ir ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo išsiųsti registruotu laišku ar įteikti asmeniškai pasirašytinai balsavimo teisę turintiems akcininkams, jei šie akcininkai to raštu pareikalauja.

4. Išsiuntus ar įteikus bendrąjį balsavimo biuletenį akcininkui, biuletenis negali būti keičiamas. Bendrovės įstatuose gali būti numatyta, kad po bendrojo balsavimo biuletenio išsiuntimo ar įteikimo akcininkui negali būti siūlomi nauji nutarimų projektai ir kandidatai į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamus valdymo organus, renkama audito įmonę.

5. Bendrajame balsavimo biuletenyje turi būti nurodytas akcininko vardas, pavardė ir asmens kodas (juridinio asmens pavadinimas ir kodas).

6. Akcininko (jo įgaliotinio) pasirašytas bendrasis balsavimo biuletenis laikomas galiojančiu, jei turi šio straipsnio 5 dalyje nustatytus rekvizitus ir yra įteiktas bendrovei ne vėliau kaip prieš vieną dieną iki visuotinio akcininkų susirinkimo. Akcininko (jo įgaliotinio) pasirašytas ir bendrovei įteiktas bendrasis balsavimo biuletenis negali būti atšauktas, išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje nustatytą išimtį.

31 straipsnis. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų negaliojimas

1. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas suinteresuotų asmenų pareiškimu teismine tvarka pripažįstamas negaliojančiu, jeigu:

1) klausimas, dėl kurio buvo priimtas nutarimas, įstatymo nustatyta tvarka nebuvo įrašytas į susirinkimo darbotvarkę;

2) įstatymų numatytais atvejais ir terminais susirinkimo nutarimu pakeisti registravimo dokumentai ir duomenys nebuvo įregistruoti Lietuvos Respublikos įmonių rejestre;

3) buvo pažeista susirinkimo sušaukimo arba darbotvarkės sudarymo tvarka, nustatyta šio įstatymo 26, 27 ir 28 straipsniuose;

4) bendrovė neparengė ir (ar) neišsiuntė (ar neįteikė) šio įstatymo nustatyta tvarka parengtų bendrųjų balsavimo biuletenių, kai bendrovės įstatuose numatyta išankstinio balsavimo galimybė, šių biuletenių pareikalavusiems akcininkams, išskyrus atvejus, kai tai neturėjo lemiamos įtakos susirinkimo kvorumui, nutarimo priėmimui ar nepriėmimui;

5) akcininkui visuotiniame akcininkų susirinkime atstovavo asmuo, neturintis akcininko įgaliojimo, akcininko įgaliotinis susirinkime balsavo viršydamas įgaliojimus, buvo balsuojama akcijomis, nesuteikiančiomis balsavimo teisės, išskyrus atvejus, kai tai neturėjo lemiamos įtakos susirinkimo kvorumui, nutarimo priėmimui ar nepriėmimui;

6) nutarimas prieštarauja bendrovės įstatams, šiam ar kitiems Lietuvos Respublikos įstatymams;

7) nutarimas yra žalingas bendrovei.

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas gali būti apskųstas teismui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dienos, kai asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie jo priėmimą.

32 straipsnis. Stebėtojų tarybos sudarymas

1. Stebėtojų taryba yra kolegialus bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas, kurio veiklai vadovauja jos pirmininkas.

2. Stebėtojų tarybos narių skaičių nustato bendrovės įstatai; narių turi būti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 15.

3. Stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Renkant tarybos narius, kiekvienas akcininkas turi tokį balsų skaičių, kuris lygus jo akcijų balsų skaičiaus, nustatyto pagal šio įstatymo 20 straipsnį, ir renkamų stebėtojų tarybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus akcininkas skirsto savo nuožiūra - už vieną ar kelis kandidatus. Išrenkami daugiau balsų surinkę kandidatai. Jei kandidatų, surinkusių po lygiai balsų, yra daugiau nei laisvų vietų stebėtojų taryboje, rengiamas pakartotinis balsavimas, kuriame kiekvienas akcininkas gali balsuoti tik už vieną iš lygų balsų skaičių surinkusių kandidatų.

4. Stebėtojų taryba renkama ne daugiau kaip 4 metams. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

5. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką.

6. Stebėtojų tarybos nariu gali būti tik veiksnus fizinis asmuo. Stebėtojų tarybos nariu negali būti:

1) bendrovės valdybos narys;

2) bendrovės administracijos vadovas;

3) asmuo, nurodytas šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje;

4) asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti šių pareigų.

7. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius nesibaigus jų kadencijai.

8. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs stebėtojų tarybą ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.

9. Jeigu stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas ir ne mažiau kaip 1/20 visų balsų bendrovėje turintys akcininkai pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui prieštarauja, turi būti atšaukiama veikianti stebėtojų taryba ir naujai renkama visa stebėtojų taryba. Jeigu renkami pavieniai stebėtojų tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.

10. Už veiklą stebėtojų taryboje jos nariams visuotinis akcininkų susirinkimas gali atlyginti (mokėti tantjemas) tik iš grynojo pelno, atsižvelgdamas į šio įstatymo 61 straipsnio nuostatas.

33 straipsnis. Stebėtojų tarybos įgaliojimai ir atsakomybė

1. Stebėtojų taryba:

1) renka valdybos narius (jei valdyba nesudaroma, - administracijos vadovą) ir atšaukia juos iš pareigų. Jei bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai (jei valdyba nesudaroma, - administracijos vadovas) tinka eiti pareigas;

2) analizuoja valdybos ir administracijos vadovo veiklą, finansinių išteklių naudojimą, gamybos ir valdymo organizavimą, kapitalo rentabilumą, darbo apmokėjimą, amortizacinių atskaitymų teisingumą, bendrovės finansinės būklės perspektyvą;

3) pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus apie bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą ir valdybos (administracijos vadovo) parengtą bendrovės veiklos atskaitą;

4) atstovauja bendrovei teisme nagrinėjant ginčus tarp bendrovės ir jos valdybos nario, administracijos vadovo arba jo pavaduotojo;

5) teikia siūlymus valdybai ir administracijos vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams, bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimams;

6) sprendžia kitus įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimuose numatytus klausimus.

2. Stebėtojų taryba neturi teisės pavesti ar perduoti vykdyti savo funkcijų valdybai ar administracijos vadovui.

3. Stebėtojų taryba turi teisę skirti audito įmonę patikrinti ir įvertinti bendrovės buhalterinę apskaitą bei finansinę atskaitomybę. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali nustatyti limitą lėšų, kurias galima skirti audito įmonės paslaugoms apmokėti.

4. Stebėtojų tarybos prašomi bendrovės administracijos vadovas ir valdyba privalo jai pateikti su bendrovės veikla susijusius dokumentus, taip pat sudaryti sąlygas patikrinti turtą. Stebėtojų tarybos nariai privalo saugoti komercines paslaptis, kurias sužinojo būdami stebėtojų tarybos nariais.

5. Stebėtojų taryba savo veiklą pradeda pasibaigus ją išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui, išskyrus šio įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje numatytą išimtį.

6. Stebėtojų tarybos darbo tvarką nustato jos priimtas stebėtojų tarybos darbo reglamentas.

7. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Eilinius stebėtojų tarybos posėdžius pagal grafiką šaukia įstatų nustatyta tvarka stebėtojų tarybos pirmininkas, o kai jo nėra, - pirmininko pavaduotojas. Neeiliniai posėdžiai šaukiami, kai to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių. Posėdžių skelbimo tvarka nustatoma stebėtojų tarybos darbo reglamente.

8. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia pirmininko balsas.

9. Jeigu stebėtojų tarybos narys negali atvykti į posėdį, savo valią - už ar prieš balsuojamą nutarimą, su kurio projektu jis susipažinęs, gali pranešti raštu.

10. Stebėtojų taryba gali priimti nutarimus, kai jos posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė narių. Į kvorumą įskaičiuojami ir iš anksto balsavę stebėtojų tarybos nariai. Stebėtojų tarybos nutarimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių stebėtojų tarybos narių (įskaitant iš anksto raštu balsavusius narius) balsų dauguma, išskyrus nutarimus dėl valdybos narių atšaukimo. Tokie

nutarimai priimami 2/3 posėdyje dalyvaujančių stebėtojų tarybos narių (įskaitant iš anksto raštu balsavusius narius) balsų.

11. Stebėtojų tarybos nariai įstatymų nustatyta tvarka atsako už bendrovės ūkinės veiklos pažeidimų slėpimą, blogą ūkinės veiklos kontrolę, jei tai sudarė sąlygas valdybai ar administracijos vadovui nesilaikyti Lietuvos Respublikos įstatymų ar bendrovės įstatų.

34 straipsnis. Valdybos sudarymas

1. Valdyba yra kolegialus organas, kurio veiklai vadovauja jos pirmininkas.

2. Valdybos narių skaičius, kuris negali būti mažesnis kaip 3, nustato bendrovės įstatai.

3. Valdybos narius ne daugiau kaip 4 metams renka stebėtojų taryba, o kai jos nėra, valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas šio įstatymo 32 straipsnio stebėtojų tarybos rinkimams nustatyta tvarka. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Specialiąsias akcijas valdanti institucija į valdybą turi teisę skirti vieną valdybos narį. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

4. Valdybos nariu gali būti renkamas (skiriamas) tik veiksnus fizinis asmuo. Bendrovės valdybos nariu negali būti:

1) bendrovės arba Lietuvos Respublikoje įregistruotos ją patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos narys;

2) asmuo, nurodytas šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje;

3) asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti šių pareigų.

5. Stebėtojų taryba (jei stebėtojų taryba nesudaroma, - visuotinis akcininkų susirinkimas) gali atšaukti visą valdybą arba pavienius jos narius nesibaigus jų kadencijai.

6. Valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs valdybą ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.

7. Už veiklą valdyboje jos nariams visuotinis akcininkų susirinkimas gali atlyginti (mokėti tantjemas) tik iš grynojo pelno, atsižvelgdamas į šio įstatymo 61 straipsnio nuostatas.

35 straipsnis. Valdybos įgaliojimai ir atsakomybė

1. Valdyba svarsto ir tvirtina:

1) bendrovės valdymo struktūrą ir pareigybes;

2) pareigas, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;

3) administracijos vadovo ir jo pavaduotojų atlyginimus;

4) administracijos vadovo ir jo pavaduotojų pareiginius nuostatus, bendrovės filialų nuostatus.

2. Valdyba renka ir atšaukia administracijos vadovą. Valdyba pritaria administracijos vadovo pasiūlytomis jo pavaduotojų kandidatūroms bei kandidatūroms į pareigas, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka.

3. Valdyba analizuoja ir vertina administracijos vadovo pateiktą medžiagą apie:

1) gamybinės, techninės, mokslinių tyrimų, konstravimo ir eksperimentinių darbų bei kitos ūkinės veiklos strategiją;

2) gamybos ir valdymo organizavimą;

3) finansinių išteklių kaupimo šaltinius ir naudojimo būdus;

4) bendrovės sandorius;

5) bendrovės finansinę padėtį;

6) ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus vertybių apskaitos duomenis.

4. Valdyba analizuoja, vertina administracijos vadovo pateiktus bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą ir pelno paskirstymo projektą ir, šioms projektams pritarusi, teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba nustato bendrovėje taikomą turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodą ir normatyvus.

5. Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus, užtikrinti vardinių akcijų savininkų sąrašų parengimą, sudaryti visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkes, pateikti akcininkams bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą, bendrovės veiklos ataskaitą bei kitą reikiamą informaciją darbotvarkės klausimams svarstyti.

6. Valdyba priima:

1) sprendimus bendrovei tapti kitų įmonių steigėja, nare;

2) sprendimus perleisti, išnuomoti ar įkeisti didesnės kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo vertės ilgalaikio turto dalį, taip pat laiduoti ar garantuoti kitų subjektų prievolių, didesnių kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymą;

3) sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo;

4) kitus bendrovės įstatuose ar visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

7. Kiekvienam šio straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatytam valdybos sprendimui priimti reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas, priimamas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Be visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo sudarytais sandoriais perleidžiamo, nuomojamo ar įkeičiamo ilgalaikio turto suminės balansinės vertės ir laiduojamų ar garantuojamų kitų subjektų prievolių dydžio suma per finansinius metus negali viršyti 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo. Bendrovės įstatuose gali būti numatyta ir kitų atvejų, kai valdybos sprendimams reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.

8. Valdyba savo funkcijas atlieka įstatuose nustatytą laiką arba iki bus išrinkta ir pradės dirbti nauja valdyba.

9. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas.

10. Valdybos posėdžio šaukimo iniciatyvos teisę turi kiekvienas valdybos narys. Valdybos priimti sprendimai yra teisėti, kai už juos balsavo daugiau kaip pusė visų valdybos narių. Bendrovės įstatai gali nustatyti didesnę balsų daugumą, reikalingą sprendimams priimti. Valdybos narys, kurį paskyrė specialiosioms akcijoms atstovaujanti institucija, turi veto teisę balsuojant dėl atskirų klausimų, kai tai numato Lietuvos Respublikos įstatymai. Balsuojant dėl kitų klausimų, valdybos narys, kurį paskyrė specialiosioms akcijoms atstovaujanti institucija, balsavimo teisės neturi. Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdis sprendžia jo materialinės atsakomybės ar personalinius jo darbo bendrovėje klausimus.

11. Valdyba privalo kviesti į kiekvieną savo posėdį bendrovės administracijos vadovą, jei jis nėra valdybos narys, ir sudaryti jam galimybes susipažinti su informacija darbotvarkės klausimais.

12. Valdybai draudžiama riboti auditoriaus įgaliojimus ar kitaip trukdyti jo darbą.

13. Valdybos nariai privalo saugoti bendrovės komercines paslaptis.

14. Valdybos pirmininkas ir nariai privalo solidariai atlyginti bendrovei nuostolius, padarytus dėl valdybos sprendimų, priimtų pažeidžiant bendrovės įstatus, šį ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus. Nuo pareigos atlyginti nuostolius atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant ir per 7 dienas po to, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį nutarimą, įteikė posėdžio pirmininkui rašytinį protestą. Valdybos nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jo nuo padarytų dėl jo kaltės nuostolių atlyginimo. Valdybos narys gali būti atleidžiamas nuo atlyginimo nuostolių, kuriuos jis padarė eidamas savo pareigas, jeigu jis rėmėsi bendrovės dokumentais ir kita informacija, kurios tikrumu nebuvo pagrindo abejoti, arba veikė neviršydamas normalios gamybinės ar ūkinės rizikos laipsnio. Ginčus dėl nuostolių atlyginimo sprendžia teismas.

36 straipsnis. Bendrovės veiklos ataskaita

1. Likus ne mažiau kaip 10 dienų iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, valdyba privalo parengti bendrovės veiklos ataskaitą. Šioje ataskaitoje turi būti:

1) bendrovės veiklos per finansinius metus apžvalga;

2) bendrovės dukterinių bendrovių pavadinimai, šių bendrovių akcijų, kurias turi įsigijusi bendrovė, skaičius, bendra nominali vertė bei šių akcijų atstovaujama įstatinio kapitalo dalis šiose bendrovėse, naudos, kurią bendrovė turi turėdama balsų daugumą ar naudodamasi lemiama įtaka šiose bendrovėse, įvertinimas;

3) per finansinius metus įsigytų ar perleistų savų akcijų bei kitų bendrovių akcijų skaičius bei šių įsigijimų ar perleidimų pagrindimas;

4) informacija apie bendrovės filialus;

5) svarbiausi įvykiai bendrovėje finansiniams metams pasibaigus;

6) bendrovės veiklos planai ir prognozės.

2. Dėl bendrovės veiklos ataskaitos bendrovės įstatuose gali būti nustatyta ir daugiau reikalavimų.

3. Jei bendrovėje valdyba nesudaroma, bendrovės veiklos ataskaitą, atitinkančią šio straipsnio reikalavimus, privalo parengti administracijos vadovas.

4. Akcinių bendrovių ir šio įstatymo 60 straipsnio 2 dalyje nurodytų uždarytų akcinių bendrovių veiklos ataskaitos iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo turi būti patikrintos auditoriaus. Šių bendrovių veiklos ataskaitos turi būti viešos: kiekvienam suinteresuotam asmeniui pareikalavus, bendrovė turi sudaryti sąlygas bendrovės buveinėje susipažinti su ataskaita ir auditoriaus išvada dėl ataskaitos ar pateikti šių dokumentų ar jų dalies kopiją.

5. Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas nepatvirtina bendrovės veiklos ataskaitos arba bendrovės veiklą įvertina neigiamai, valdyba (jei valdyba nesudaroma, - administracijos vadovas) netenka savo įgaliojimų. Valdyba (administracijos vadovas) savo funkcijas vykdo, iki bus išrinkta nauja valdyba (administracijos vadovas). Nepatvirtinus bendrovės veiklos ataskaitos, administracijos vadovas arba valdyba, jei ji yra išrinkta visuotinio akcininkų susirinkimo, privalo nedelsdama sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą naujam administracijos vadovui arba valdybai išrinkti.

37 straipsnis. Bendrovės revizorius

1. Bendrovės įstatuose gali būti numatyta, kad bendrovės finansinę veiklą kontroliuoja bendrovės revizorius.

2. Revizorių renka visuotinis akcininkų susirinkimas bendrovės įstatuose nustatytam laikui.

3. Revizoriaus darbo tvarką nustato jo darbo reglamentas, kurį tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

4. Bendrovės administracija ir valdyba privalo pateikti revizoriui jo reikalaujamus buhalterinius-finansinius dokumentus.

5. Už darbą revizoriui bendrovė moka atlyginimą. Jo dydį ar darbo apmokėjimo sąlygas nustato visuotinis akcininkų susirinkimas.

6. Revizorius privalo saugoti bendrovės komercines paslaptis, kurias sužino kontroliuodamas bendrovės finansinę veiklą.

7. Kvalifikacinius reikalavimus revizoriui nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

38 straipsnis. Administracijos vadovas ir administracija

1. Bendrovėje turi būti administracijos vadovas (prezidentas, generalinis direktorius, direktorius).

2. Administracijos vadovas vadovauja administracijai, kuri organizuoja ir vykdo bendrovės ūkinę veiklą. Administracijos vadovas tvirtina administracijos darbo reglamentą, priima į darbą ir atleidžia administracijos darbuotojus, sudaro su jais darbo sutartis.

3. Bendrovės administracijos vadovas atstovauja bendrovei esant santykiams su trečiaisiais asmenimis ir teisme bei arbitraže. Administracijos vadovas įgyja teisę atstovauti bendrovei nuo dienos, nustatytos darbo sutartyje.

4. Šio įstatymo 35 straipsnio 6 dalyje nustatytus sandorius administracijos vadovas gali sudaryti tik remdamasis valdybos sprendimais. Bendrovės įstatuose gali būti nustatyta ir kitų atvejų, kai administracijos vadovas gali sudaryti sandorius su trečiaisiais asmenimis tik turėdamas visuotinio akcininkų susirinkimo ar valdybos sutikimą. Bendrovė negali prieš trečiuosius asmenis remtis administracijos vadovo galių ribojimu, nustatytu įstatais, net jei įstatai buvo atskleisti įstatymų nustatyta tvarka.

5. Administracijos vadovas turi teikti valdybai medžiagą, nustatytą šio įstatymo 35 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

6. Bendrovės administracijos vadovas savo veikloje vadovaujasi bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu.

7. Administracijos vadovas gali turėti pavaduotojų. Bendrovės įstatuose gali būti nustatytos veiklos sritys, kuriose administracijos vadovo pavaduotojai turi teisę savarankiškai veikti ir sudaryti bendrovės sandorius. Prieš trečiuosius asmenis administracijos vadovo pavaduotojų galių ribomis bendrovė gali remtis tik nuo įstatų atskleidimo įstatymų nustatyta tvarka dienos.

8. Administracijos vadovą renka ir atšaukia bendrovės valdyba (jei valdyba nesudaroma, - stebėtojų taryba, o jei nesudaroma ir stebėtojų taryba, - visuotinis akcininkų susirinkimas). Administracijos vadovui parinkti gali būti organizuojamas konkursas. Apie administracijos vadovo išrinkimą ar atšaukimą bendrovės valdyba (jei valdyba nesudaroma, - stebėtojų taryba, o jei nesudaroma ir stebėtojų taryba, - visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliojimas asmuo) ne vėliau kaip per 2 darbo dienas privalo raštiškai informuoti įmonių rejestro tvarkytoją.

9. Administracijos vadovu gali būti veiksnus fizinis asmuo, su kuriuo sudaroma darbo sutartis. Administracijos vadovu negali būti skiriamas asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus neturi teisės eiti tokių pareigų.

10. Darbo sutartį su administracijos vadovu pasirašo valdybos pirmininkas (jei valdyba nesudaroma, - stebėtojų tarybos pirmininkas, o jei nesudaroma ir stebėtojų taryba, - visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliojimas asmuo). Darbo sutartį su administracijos vadovu, kuris yra bendrovės valdybos narys, pasirašo stebėtojų tarybos pirmininkas (jei stebėtojų taryba nesudaroma, - visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliojimas asmuo).

11. Administracijos vadovas dalyvauja bendrovės valdybos posėdžiuose patariamąjo balso teise, jeigu jis nėra valdybos narys.

12. Jei administracijos vadovas ar jo pavaduotojas sudarė sandorį viršydamas savo kompetenciją, normalią ūkinę riziką ar atliko kitus neteisėtus veiksmus ir tuo bendrovei padarė žalą (įskaitant ir negautą pelną) arba dėl to šie asmenys gauna tiesioginės ar netiesioginės naudos bendrovės ar jos akcininkų sąskaita, bendrovė ir bendrovės akcininkas ar akcininkai turi teisę teismine tvarka reikalauti atlyginti dėl tokio sandorio arba tokių veiksmų patirtą žalą (įskaitant ir negautą pelną).

13. Administracijos vadovas, sudaręs sandorį viršydamas savo kompetenciją, yra subsidiariai atsakingas, jei trečiojo asmens reikalavimas nebūna visiškai patenkinamas iš bendrovės.

PENKTASIS SKIRSNIS BENDROVĖS KAPITALAS

39 straipsnis. Kapitalo sudėtis

1. Bendrovės kapitalas skirstomas į nuosavą ir skolintą. Nuosavas kapitalas sudaromas iš akcijų emisijos kainos ir bendrovės pelno. Skolintas kapitalas susidaro platinant išleistas obligacijas, imant kreditus ir kitaip skolinantis lėšų.

2. Nuosavą bendrovės kapitalą sudaro:

- 1) įstatinis kapitalas;
- 2) akcijų priedai (nominalios vertės perviršijimas);
- 3) perkainojimo rezervas;
- 4) privalomasis rezervas;
- 5) rezervas savoms akcijoms įsigyti (akcinėse bendrovėse);
- 6) įstatuose nurodyti rezervai;
- 7) kiti rezervai;
- 8) nepaskirstytasis pelnas (nuostolis);
- 9) dotacijos ir negrąžintos subsidijos;

10) atidėtosios išlaidos (einamojo laikotarpio sąnaudų didinimo arba pajamų mažinimo būdu susidarančios išlaidos, numatomos ateinantiems laikotarpiams tam, kad būtų teisingai parodyti tų laikotarpių veiklos rezultatai).

3. Įstatinio kapitalo dydis yra lygus visų bendrovės pasirašytų akcijų nominalių verčių sumai.

4. Jeigu bendrovės nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip 3/4 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo, valdyba privalo sušaukti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą. Šiame susirinkime gali būti priimtas nutarimas sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą dydžiu, ne mažesniu nei skirtumas

tarp nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo, ar likviduoti bendrovę. Akcininkai taip pat gali nutarti padengti šį skirtumą papildomais įnašais.

5. Jeigu visuotinis akcininkų susirinkimas nepriėmė šio straipsnio 4 dalyje numatytų nutarimų ir nuosavo kapitalo bei įstatinio kapitalo skirtumas nebuvo padengtas papildomais įnašais, valdyba per 15 dienų nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, bet ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo to momento, kai sužinojo ar turėjo sužinoti, kad nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip 3/4 įstatinio kapitalo, privalo kreiptis į teismą dėl bendrovės įstatinio kapitalo sumažinimo suma, kuria nuosavas kapitalas tapo mažesnis už įstatinį kapitalą.

6. Įsiteisėjus teismo sprendimui sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą, bendrovės valdyba privalo atitinkamai pakoreguoti bendrovės įstatinio kapitalo dydį, pirmiausia anuliudama bendrovės įsigytas savas akcijas ir, jei to nepakanka, sumažindama likusių akcijų nominalias vertes ar anuliudama akcijas, akcijų skaičių visiems akcininkams mažindama proporcingai jiems nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų skaičiui, bei padaryti atitinkamas bendrovės įstatų pataisas. Pakeisti bendrovės įstatai turi būti pateikti registruoti Lietuvos Respublikos įmonių registre per 15 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo.

7. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalys netaikomos, kol nėra pasibaigęs bendrovės išleistų paskutinės emisijos akcijų apmokėjimo terminas.

40 straipsnis. Rezervai ir jų sudėtis

1. Perkainojimo rezervas - tai ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas valstybei, savivaldybei ar kitų asmenų nuosavybėn. Perkainojimo rezervu negalima mažinti nuostolių. Perkainojimo rezervu gali būti didinamas įstatinis kapitalas šio įstatymo 53 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Privalomasis rezervas sudaromas iš grynojo pelno atskaitymų šio įstatymo 61 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka ir naudojamas nuostoliams padengti. Mažinant įstatinį kapitalą, privalomasis rezervas gali būti sumažintas išlaikant šio įstatymo 61 straipsnio 4 dalyje nurodytą santykį. Privalomojo rezervo skirtumas mažinant įstatinį kapitalą priskiriamas prie ataskaitinio laikotarpio paskirstytinojo rezultato.

3. Rezervas savoms akcijoms įsigyti sudaromas akcinės bendrovės savų akcijų įsigijimo vertei padengti. Šis rezervas negali būti mažesnis už akcinės bendrovės įsigytų savų akcijų verčių sumą.

4. Įstatuose nurodytus rezervus ir kitus rezervus sudaro nepaskirstytinieji ir paskirstytinieji rezervai.

5. Nepaskirstytinieji rezervai sudaromi įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka konkrečioms tikslams įgyvendinti pervedant dalį ataskaitinio laikotarpio grynojo pelno. Nepaskirstytinieji rezervai sudaromi, mažinami ir naikinami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Kai nepaskirstytinieji rezervai mažinami ar naikinami, atitinkamu dydžiu didinamas įstatinis kapitalas ir proporcingai akcininkams nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų nominaliai vertei didinama akcijų nominali vertė arba išleidžiamos naujos akcijos.

6. Paskirstytinieji rezervai sudaromi ir naudojami tik bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.

7. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatyti rezervai gali būti sudaromi tik po to, kai yra sudarytas šio straipsnio 2 dalyje nustatytas privalomasis rezervas.

41 straipsnis. Akcijos

1. Akcijos yra nuosavybės vertybiniai popieriai, pažymintys jų savininkų dalį bendrovės įstatiniame kapitale ir suteikiantys jiems turtines bei neturtines teises. Uždarytų akcinių bendrovių akcijos gali būti materialios (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus reikalavimus atspausdinti dokumentai) arba nematerialios (įrašai vertybinių popierių sąskaitose). Akcinių bendrovių akcijos turi būti nematerialios. Akcinių bendrovių akcijos turi būti įregistruotos Vertybinių popierių komisijoje.

2. Akcijos nominali vertė turi būti nurodyta litais be centų.

3. Akcijos skirstomos į rūšis:

1) pagal disponavimo būdą - į vardines ir pareikštines;

2) pagal suteikiamas teises - į paprastąsias ir privileijuotąsias.

4. Vienos rūšies akcijos pagal jų savininkams suteikiamas teises skirstomos į klases. Skirtingų klasių akcijų suteikiamos teisės turi būti nurodytos bendrovės įstatuose. Visų tos pačios klasės akcijų nominalios vertės turi būti vienodos.

5. Nematerialios akcijos yra pažymimos įrašais vertybinių popierių sąskaitose. Uždarųjų akcinių bendrovių nematerialių akcijų sąskaitas tvarko jas išleidusi uždaroji akcinė bendrovė, o akcinių bendrovių akcijų sąskaitas tvarko Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatyme nustatyti subjektai (toliau - sąskaitų tvarkytojai).

6. Sąskaitų tvarkytojas, kuris yra atidaręs akcininko vertybinių popierių sąskaitą, akcininko pageidavimu turi išduoti išrašą iš šios sąskaitos, rodantį akcijų skaičių bei kitą teisės aktuose nustatytą informaciją apie į sąskaitą įrašytas akcijas.

7. Informaciją, kuri turi būti pateikta apie nematerialias akcijas vertybinių popierių sąskaitose, nustato norminiai aktai, reglamentuojantys vertybinių popierių ir jų apyvartos apskaitą.

8. Materialioje akcijoje turi būti nurodyta:

- 1) pavadinimas „Akcija“ ir akcijos rūšis;
- 2) uždarnosios akcinės bendrovės kodas ir pavadinimas;
- 3) nominali akcijos vertė;
- 4) numeris;
- 5) privilegijuotųjų akcijų dividendo dydis ir balsavimo teisė;
- 6) išleidimo į apyvartą data;
- 7) akcijos savininko vardas, pavardė ir asmens kodas (juridinio asmens pavadinimas ir kodas);
- 8) valdybos pirmininko (jei valdyba nesudaroma, - administracijos vadovo) parašas, patvirtintas uždarnosios akcinės bendrovės antspaudu.

9. Akcijos į antrinę apyvartą gali būti išleidžiamos įregistravus bendrovę ar padidinus jos įstatinį kapitalą ir visiškai apmokėjus šias akcijas emisijos kaina.

10. Bendrovei draudžiama išleisti akcijas, kurias galima keisti į obligacijas bei kitokias šiame įstatyme nenumatytų rūšių akcijas.

42 straipsnis. Nevisiškai apmokėtos akcijos

1. Nevisiškai apmokėtos materialios akcijos pažymimos laikiniais išrašais iš akcininkų sąrašo (akcininkų registro). Šiuose išrašuose turi būti nurodytas akcininkas, jo pasirašytų akcijų kiekis ir už jas sumokėta pinigų suma ar nepiniginio įnašo vertė, iki visiškai jos apmokėjimo trūkstama pinigų suma ir mokėjimo termino pabaiga. Sumokėjus visą akcijų emisijos kainą, laikinieji išrašai turi būti pakeisti į materialias akcijas.

2. Nevisiškai apmokėtos nematerialios akcijos pažymimos įrašu šias akcijas pasirašiusio asmens vertybinių popierių sąskaitoje - nurodama už šias akcijas sumokėta suma, iki visiškai jos apmokėjimo trūkstama suma ir mokėjimo termino pabaiga. Šie duomenys taip pat nurodomi akcininkui išduodamame jo vertybinių popierių sąskaitos išrašė.

43 straipsnis. Vardinės ir pareikštinės akcijos

1. Materialios vardinės akcijos savininkas (akcininkas) yra tas asmuo, kuris yra nurodytas akcijoje. Šie asmenys turi būti registruojami uždarnosios akcinės bendrovės akcininkų registre. Akcininkų registre turi būti įrašyti šie akcininko duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas ir adresas (juridinio asmens pavadinimas, kodas ir buveinės adresas), akcininkui nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų skaičius, akcijų nominali vertė.

2. Nematerialios vardinės arba pareikštinės akcijos savininkas yra asmuo, kurio vardu atidaryta vertybinių popierių sąskaita. Šioje sąskaitoje įrašytos šiam asmeniui nuosavybės teise priklausančios akcijos.

3. Uždarnosios akcinės bendrovės akcijos gali būti tik vardinės.

4. Akcinės bendrovės turi teisę vertybinių popierių ir jų apyvartos apskaitą reglamentuojančių norminių aktų nustatyta tvarka gauti iš sąskaitų tvarkytojų informaciją apie jų tvarkomose sąskaitose įrašytas tos bendrovės vardinės akcijas, akcininkų sąrašus ir duomenis apie juos.

5. Akcinės bendrovės neturi teisės reikalauti iš sąskaitų tvarkytojų pranešti, kas yra šių bendrovių pareikštinių akcijų savininkai, ir teikti duomenis apie juos.

6. Akcinės bendrovės vardinės akcijos gali būti pakeistos į pareikštines arba pareikštines - į vardines visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu balsuojant atskirai vardinių ir pareikštinių akcijų savininkams ne mažesne kaip 2/3 kiekvienos rūšies akcijų savininkų, dalyvavusių susirinkime, balsų dauguma.

44 straipsnis. Paprastosios ir privilegijuotosios akcijos

1. Paprastosios akcijos sudaro pagrindinę bendrovės akcijų dalį. Privilegijuotųjų akcijų nominali vertė negali būti didesnė kaip 1/3 įstatinio kapitalo. Visų paprastųjų akcijų nominalios vertės turi būti vienodos.

2. Paprastųjų akcijų savininkų turtinės teisės į dividendą ir likviduojamos bendrovės turto dalį gali būti įgyvendintos tik po to, kai yra įgyvendintos privilegijuotųjų akcijų savininkų turtinės teisės. Tik paprastųjų akcijų savininkai turi teisę gauti naujų akcijų, kurios išleidžiamos, kai iš bendrovės nepaskirstytojo pelno ar nepaskirstytųjų rezervų padidinamas įstatinis kapitalas. Jeigu įstatinis kapitalas padidinamas iš akcijų priedų ar perkainojimo rezervo, privilegijuotųjų ir paprastųjų akcijų savininkai turi lygias teises gauti naujų akcijų.

3. Keisti (konvertuoti) paprastasias akcijas į privilegijuotąsias yra draudžiama.

4. Bendrovės privilegijuotosios akcijos gali būti pakeistos į paprastasias visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu balsuojant atskirai privilegijuotųjų ir paprastųjų akcijų savininkams ne mažesne kaip 2/3 kiekvienos rūšies akcijų savininkų, dalyvavusių susirinkime, balsų dauguma. Keisdama (konvertuodama) privilegijuotąsias su kaupiamuoju dividendu akcijas į paprastasias, bendrovė turi visiškai atsiskaityti su privilegijuotųjų akcijų savininkais arba įsipareigoti įskolinimą padengti kitais finansiniais metais.

5. Bendrovės įstatuose ar akcijų pasirašymo sutartyje paprastųjų akcijų savininkams nustatyti dividendo dydį draudžiama.

6. Privilegijuotųjų akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės, taip pat jų pakeitimo tvarka turi būti nustatyta iš anksto, iki jas išleidžiant, ir įrašyta bendrovės įstatuose. Dividendo dydis nustatomas procentais, skaičiuojant nuo akcijos nominalios vertės. Bendrovės įstatuose turi būti nustatytas konkretus (nekintamas) privilegijuotųjų akcijų dividendo dydis procentais, skaičiuojant nuo akcijos nominalios vertės. Privilegijuotųjų akcijų dividendas negali viršyti didesnio iš šių dydžių: praėjusį kalendorinį ketvirtį aukciono būdu išleistų litais Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinio vidurkio, kurį „Valstybės žiniose“ skelbia Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, trigubo dydžio arba paprastųjų akcijų dvigubo dividendo, buvusių visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio bendrovės įstatus ar jų pataisas, kuriose nustatytos šių privilegijuotųjų akcijų turtinės ir neturtinės teisės, dieną.

7. Jeigu privilegijuotosiose akcijose nurodytam dividendui išmokėti pelno nepakanka, visos privilegijuotosios akcijos su skirtingomis dividendo normomis gauna proporcingai mažesnio dydžio dividendą.

8. Privilegijuotosios akcijos gali būti su kaupiamuoju arba nekaupiamuoju dividendu. Tai nustatoma bendrovės įstatuose iš anksto, prieš išleidžiant akcijas.

9. Privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu savininkui garantuojama teisė į šiose akcijose nurodyto dydžio dividendą. Jei pelno nepakanka visam dividendui išmokėti, tai neišmokėta suma turi būti perkelta į kitus finansinius metus.

10. Privilegijuotųjų akcijų su nekaupiamuoju dividendu savininkams neišmokėtas dividendas ar jo dalis negali būti perkelta į kitus finansinius metus.

11. Įstatuose gali būti nustatoma, jog privilegijuotųjų akcijų savininkai neturi balsavimo teisės. Jeigu per dvejus finansinius metus iš eilės bendrovė neišmoka privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu be balsavimo teisės savininkams viso nustatyto dividendo, jie įgyja balsavimo teisę. Šią teisę akcininkai turi iki tų finansinių metų, kuriais buvo visiškai atsiskaityta su jais, pabaigos.

45 straipsnis. Darbuotojų akcijos

1. Darbuotojų akcijos yra bendrovės darbuotojams lengvatinėmis sąlygomis parduotos ar kitaip perduotos vardinės akcijos. Jos gali būti išleidžiamos po to, kai apmokėtos visos akcijos, pasirašytos bendrovės steigimo metu.

2. Darbuotojų akcijų perleidimą bendrovės įstatai gali apriboti, bet ne ilgesniam kaip 3 metų terminui, skaičiuojant nuo jų išleidimo į apyvartą dienos. Kartu nustatoma, jog darbuotojų

akcijos savininkas neturi teisės perleisti šios akcijos kito asmens, neturinčio teisės ją įsigyti, nuosavybėn. Pasibaigus perleidimo apribojimo laikui, akcija netenka darbuotojų akcijos statuso ir yra pakeičiama paprastąja vardine akcija. Darbuotojo akciją paveldėjęs, kol pasibaigs perleidimo apribojimo laikas, šios akcijos statusas nesikeičia.

3. Darbuotojų akcijos gali būti apmokamos, išskyrus pradinį įnašą už jas, atskaitant iš darbuotojo atlyginimo (darbo užmokesčio), jei šie atskaitymai darbuotojo pageidavimu kaupiami specialiajame fonde. Draudžiama versti darbuotoją pirkti bendrovės akcijų, taip pat neleidžiami atskaitymai iš darbo užmokesčio apmokėti toms akcijoms, kurių jis nepasirašęs.

46 straipsnis. Specialiosios akcijos

1. Specialiosios akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios valstybei ar savivaldybei papildomų neturtinių teisių. Specialiųjų akcijų statusas gali būti suteiktas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančiai akcijai (akcijoms) visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, jei tenkinamos šios sąlygos:

1) valstybė ar savivaldybė atsisako jos turimų 2/3 ar daugiau balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime parduodama ar kitaip perleisdama dalį valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų;

2) bendrovės pagrindinė veikla yra transporto, energetikos, naftos ūkio, ryšių ar komunalinio ūkio srityje.

2. Specialioji akcija suteikia šias papildomas teises:

1) vetuoti visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimus dėl bendrovės reorganizavimo, likvidavimo, specialios akcijos statuso atšaukimo, taip pat kitus nutarimus, kuriuos vetuoti specialios akcijos savininkui teisė suteikiama transporto, energetikos, naftos ūkio, ryšių ar komunalinio ūkio sritis reglamentuojančiuose įstatymuose;

2) pasisakyti kiekvienu visuotiniame akcininkų susirinkime svarstomu klausimu;

3) šaukti visuotinius akcininkų susirinkimus ir siūlyti susirinkimo darbotvarkės klausimus bei nutarimų projektus.

3. Specialioji akcija netenka specialiosios akcijos statuso, kai:

1) valstybė ar savivaldybė perleidžia šią akciją kito asmens nuosavybėn;

2) nutarimą dėl specialiosios akcijos statuso atšaukimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas.

47 straipsnis. Akcijų pasirašymas

1. Akcijos pasirašomos bendrovei ir fiziniam ar juridiniam asmeniui sudarant akcijų pasirašymo sutartį, išskyrus bendrovės steigimo atvejų. Akcijų pasirašymo sutartimi viena šalis įsipareigoja pateikti tam tikrą skaičių naujų akcijų, o kita šalis - apmokėti visą pasirašytų akcijų emisijos kainą. Akcinių bendrovių akcijų, išleidžiamų didinant įstatinį kapitalą ir platinamų per Lietuvos Respublikoje įregistruotą vertybinių popierių biržą, pasirašymo, kainos nustatymo ir apmokėjimo tvarką nustato Vertybinių popierių komisija.

2. Bendrovės akcijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyta:

1) bendrovės pavadinimas ir buveinės adresas;

2) įstatinio kapitalo dydis ir įstatinio kapitalo padidinimo suma;

3) visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą padidinti įstatinį kapitalą, data;

4) akcinės bendrovės akcijų įregistravimo data bei numeris;

5) akcijų nominalios vertės ir emisijos kainos, išleidžiamų kiekvienos rūšies ir klasės akcijų skaičius ir jų suteikiamos teisės;

6) akcinės bendrovės akcijų platinimo terminai;

7) akcijų apmokėjimo tvarka, terminai ir delspinigiai už laiku neapmokėtas akcijas. Delspinigiai negali būti mažesni kaip 0,05 procento nuo neįmokėtos sumos už kiekvieną termino praleidimo dieną;

8) akcijų skirstymo jas pasirašiusiems asmenims tvarka, jeigu akcijų bus pasirašyta daugiau negu numatyta išleisti;

9) bendrovės įstatinio kapitalo padidinimo (bendrovės įstatų pakeitimo ir registravimo, kaip yra nustatyta šio įstatymo 51 straipsnio 5 dalyje) galimybė ir tvarka, jei būtų išplatintos ne visos akcijos;

10) pasirašančiojo akciją vardas, pavardė, asmens kodas ir adresas (juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas ir jo atstovo vardas bei pavardė);

11) pasirašomų akcijų skaičius pagal rūšis ir klases.

3. Už akcijų pasirašymo sutarties projekto parengimą ir duomenų teisingumą atsako administracijos vadovas.

4. Kai iki bendrovės įregistravimo arba iki bendrovės įstatų, kuriuose nurodytas padidintas bendrovės įstatinis kapitalas, įregistravimo akciją pasirašęs asmuo reikalauja, bendrovė (kai bendrovė steigiama, - jos steigėjai) per 15 dienų nuo raštiško pareikalavimo dienos privalo sugrąžinti jo įnašus be jokių atskaitymų, jeigu:

1) bendrovė steigiama pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus;

2) įstatinis kapitalas didinamas pažeidžiant šį įstatymą;

3) akcijų pasirašymo sutartyje buvo pateikti neteisingi ar ne visi šio straipsnio 2 dalies 1-9 punktuose nustatyti duomenys.

5. Bendrovė negali pati pasirašyti savų akcijų.

6. Bendrovės valdymo organo nariai, priėmę sprendimą pasirašyti akcijas pažeidžiant šio straipsnio 5 dalį, turi šias akcijas apmokėti patys. Apmokėjusieji akcijas įgyja į jas nuosavybės teisę.

48 straipsnis. Akcijų apmokėjimas

1. Akcijų apmokėjimas yra jų emisijos kainos apmokėjimas pinigais arba padengimas nepiniginiais akcijas pasirašiusių asmenų įnašais. Nepiniginiais įnašais gali būti tik turtas, įskaitant ir turtines teises, kuris gali būti civilinės apyvartos objektu ir gali būti ekonomiškai įvertintas. Įnašais negali būti darbai ir paslaugos.

2. Akcijos emisijos kaina turi būti ne mažesnė už jos nominalią vertę.

3. Bendrovės išleistos akcijos turi būti visiškai apmokėtos per akcijų pasirašymo sutartyje nustatytą laiką, kuris negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių nuo sutarties sudarymo dienos. Akcijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyti akcijų apmokėjimo terminai, tarp jų ir pradinio įnašo.

4. Kiekvieno akcijas pasirašiusio asmens pradinis įnašas pinigais turi būti ne mažesnis kaip 1/4 jo pasirašytų akcijų nominalios vertės ir viso emisijos kainos nominalios vertės perviršio suma. Jeigu didinant įstatinį kapitalą pradiniai įnašai nemokami pinigais, visa akcijų kaina nepiniginiais įnašais turi būti padengta iš karto per pradinių įnašų mokėjimo terminą.

5. Jei didinant bendrovės įstatinį kapitalą akcijos visiškai ar iš dalies apmokamos nepiniginiais įnašais, turtas, kuriuo apmokama, jį perduodantis asmuo ir šio įnašo vertė turi būti nustatyta visuotinio akcininkų susirinkimo nutarime dėl įstatinio kapitalo didinimo.

6. Nepiniginis įnašas iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kuriame numatyta didinti įstatinį kapitalą išleidžiant akcijas už šį įnašą, turi būti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka įvertintas turto vertintojo. Turto vertinimo ataskaitos reikalavimai nustatyti šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje. Turto vertintojų, vertinančių nepiniginius įnašus už akcinės bendrovės akcijas, ataskaita turi būti atskleista įstatymų nustatyta tvarka.

7. Bendrovė negali atleisti akcijas pasirašiusio asmens nuo jo įsipareigojimų bendrovei apmokėti pasirašytas akcijas, išskyrus šio įstatymo 54 straipsnio 14 dalyje ir 76 straipsnio 5 dalyje numatytus atvejus.

8. Akcijos laikomos apmokėtomis, kai jas pasirašęs asmuo įmoka paskutinį piniginį įnašą ir perduoda visą akcijų pasirašymo sutartyje numatytą turtą (paskutinę nepiniginio įnašo dalį) bendrovės nuosavybėn.

9. Jeigu akcijas pasirašęs asmuo per nustatytą terminą neįmoka įnašų už pasirašytas akcijas, bendrovė turi teisę:

1) parduoti įsiskolinusio asmens pasirašytas akcijas. Jei akcijos parduotos už mažesnę kainą, nei asmuo, pasirašęs akcijas, yra įsiskolinęs bendrovei, bendrovė turi teisę pareikalauti iš jo apmokėti skirtumą. Jeigu buvo gauta didesnė suma negu įsiskolinimas, skirtumas turi būti grąžintas įsiskolinusiam asmeniui. Akcijų pardavimo išlaidas turi padengti akcijų neapmokėjęs asmuo;

2) pareikalauti iš akcijas pasirašiusio asmens mokėti akcijų pasirašymo sutartyje numatytus delspinigius ir nesumokėtas sumas išieškoti teismine tvarka.

49 straipsnis. Akcijų perleidimas

1. Materialios vardinės akcijos perleidžiamos kitų asmenų nuosavybėn padarant atitinkamą įrašą akcijoje - indosamentą. Indosamento formai ir vardinių akcijų savininko identifikavimui taikomos Lietuvos Respublikos vekselių įstatymo nuostatos.

2. Nematerialių akcijų perleidimas pažymimas debeto įrašu jų perleidėjo vertybinių popierių sąskaitoje ir kredito įrašu jų įgijėjo sąskaitoje.

3. Sudarydamos sandorį dėl nematerialių akcijų perleidimo, sandorio šalys jų sąskaitų tvarkytojams turi pateikti raštu sudarytą sutartį, kurioje, be kitų sutarties sąlygų, turi būti nurodyta:

1) bendrovės kodas ir pavadinimas;

2) perleidžiamų akcijų nominali vertė ir skaičius pagal rūšis ir klases;

3) akcinių bendrovių akcijoms - Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo suteiktas akcijų emisijos kodas;

4) privilegijuotųjų akcijų dividendo dydis ir balsavimo teisė.

4. Sąskaitų tvarkytojai neturi teisės daryti įrašo pagal sutartį, kurioje nėra bent vieno iš šio straipsnio 3 dalyje numatytų duomenų.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimai netaikomi akcijų perleidimo sutartims, kurios sudaromos vertybinių popierių biržoje.

6. Iki steigiamos bendrovės įregistravimo arba jos įstatų pakeitimo dėl įstatinio kapitalo padidinimo įregistravimo akcijas pasirašęs asmuo neturi teisės perleisti savo pasirašytų akcijų kitiems asmenims.

7. Akcininkas negali perleisti nevisiškai apmokėtų akcijų kitiems asmenims.

8. Akcinėms bendrovėms draudžiama varžyti akcijų savininkų teisę šio įstatymo nustatyta tvarka perleisti visiškai apmokėtas akcijas kito asmens nuosavybėn, išskyrus šio įstatymo 45 straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį. Uždarosioms akcinėms bendrovėms draudžiama varžyti akcijų savininkų teisę perleisti akcijas kito asmens nuosavybėn daugiau, negu nustatyta šio straipsnio 9, 10, 11 ir 12 dalyse.

9. Apie ketinimą perleisti visas ar dalį uždarnosios akcinės bendrovės akcijų akcininkas privalo raštu pranešti uždarnosios akcinės bendrovės administracijos vadovui, nurodydamas perleidžiamų akcijų skaičių pagal rūšis ir klases, perleidimo būdą ir pardavimo atvejį - pardavimo kainą. Apie ketinimą perleisti akcijas pranešti nereikia, jei akcininkas akcijas perleidžia kitam uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui.

10. Uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui negali būti duodamas sutikimas perleisti jo akcijas kitam asmeniui ar asmenims, kurie nėra šios uždarnosios akcinės bendrovės akcininkai, tik jei dėl akcijų perleidimo akcininkų skaičius uždarojoje akcinėje bendrovėje taptų didesnis, nei nustatyta šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje. Apie sutikimą ar draudimą perleisti uždarnosios akcinės bendrovės akcijas administracijos vadovas turi pranešti akcininkui per 5 dienas nuo akcininko pranešimo gavimo dienos, išskyrus akcijų pardavimo atvejį.

11. Pirmenybę įsigyti visas parduodamas uždarnosios akcinės bendrovės akcijas turi esami uždarnosios akcinės bendrovės akcininkai. Uždarnosios akcinės bendrovės administracijos vadovas per 5 dienas nuo akcininko pranešimo apie ketinimą parduoti akcijas asmeniui, kuris nėra bendrovės akcininkas, gavimo privalo kiekvienam bendrovės akcininkui pranešti pasirašytinai arba išsiųsti registruotu laišku pranešimą, nurodydamas parduodamų akcijų klasę, skaičių, kainą ir terminą, per kurį akcininkas gali pranešti bendrovei apie pageidavimą pirkti parduodamų akcijų. Terminas negali būti trumpesnis nei 15 dienų ir ilgesnis nei 30 dienų nuo pranešimo ar laiško išsiuntimo dienos. Per 45 dienas nuo akcininko pranešimo gavimo dienos administracijos vadovas akcininkui turi pranešti apie sutikimą ar draudimą parduoti akcijas, apie kitų akcininkų pageidavimą pirkti visas jo parduodamas akcijas. Jei vienas ar keli uždarnosios akcinės bendrovės akcininkai pareiškė pageidavimą pirkti visas akcininko parduodamas uždarnosios akcinės bendrovės akcijas, akcininkas šias akcijas privalo parduoti pageidavimą pareiškusiems akcininkams (vienam iš jų ar keliems), o pageidavimą pareiškęs akcininkas (akcininkai) visas šias akcijas už kainą, ne mažesnę, nei buvo nurodyta pranešime, privalo nupirkti, apmokant ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pranešimo apie ketinimą parduoti akcijas pateikimo uždarnosios akcinės bendrovės administracijos vadovui dienos, jei su akcijas parduodančiu akcininku nesusitariama kitaip.

12. Jei per šio straipsnio 10 ir 11 dalyse nustatytus terminus akcininkui nebuvo pranešta, akcininkas įgyja teisę akcijas perleisti, pardavimo atvejį - parduoti už kainą, ne mažesnę, nei buvo nurodyta šiame pranešime.

13. Jei uždarnosios akcinės bendrovės akcijos perleidžiamos pagal kitus įstatymus arba vykdant teismo sprendimą, sutikimo dėl akcijų perleidimo nereikia.

14. Jei šio straipsnio 13 dalies ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų paveldėjimo atveju akcininkų skaičius uždarojoje akcinėje bendrovėje tampa didesnis, nei nustatyta šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje, ir per 12 mėnesių nesumažėja iki nustatytos ribos, uždaroji akcinė bendrovė turi būti reorganizuojama į akcinę bendrovę arba likviduojama.

50 straipsnis. Bendrovės išleistų akcijų negaliojimas

1. Akcijos yra negaliojančios ir nesuteikia jų savininkams turtinių ar neturtinių teisių, jeigu:

1) buvo išleistos į antrinę apyvartą pažeidžiant 41 straipsnio 9 dalies reikalavimus;

2) akcinių bendrovių akcijos nebuvo įregistruotos Vertybinių popierių komisijoje arba akcijos yra išregistruotos (panaikintas jų įregistravimas) įstatymų nustatyta tvarka.

2. Jeigu uždaroji akcinė bendrovė pakeitė pavadinimą, vienos rūšies akcijas į kitos, sumažino materialių akcijų nominalias vertes ar privilegijuotųjų akcijų savininkų teises, ji privalo pakeisti ir akcininkų turimas materialias akcijas arba padaryti jose atitinkamus įrašus. Jeigu per 3 mėnesius nuo akcininko informavimo pasirašytinai ar registruotu laišku akcininkas uždarnosios akcinės bendrovės valdybai (jei valdyba nesudaroma, - administracijos vadovui) nepateikia materialių akcijų, šios akcijos tampa negaliojančiomis, o naujos materialios akcijos yra uždarnosios akcinės bendrovės saugomos iki jų atsiėmimo.

3. Apie akcijų negaliojimą bendrovė privalo paskelbti įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje.

4. Jeigu uždarnosios akcinės bendrovės išleista materialinė akcija yra sugadinta ir apyvartai netinka, tačiau ją galima identifikuoti, savininkui pareikalavus, bendrovė privalo ją pakeisti. Išlaidas, susidariusias dėl materialių akcijų keitimo, padengia šių akcijų savininkas.

5. Vietoj pamestų, sunaikintų ar prarastų materialių akcijų uždaroji akcinė bendrovė išduoda kitas materialias akcijas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

51 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas

1. Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas išleidžiant naujas akcijas arba padidinant išleistų akcijų nominalią vertę ir atitinkamai pakeičiant įstatus.

2. Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Kai yra keletas akcijų rūšių ar klasių, nutarimas dėl įstatinio kapitalo didinimo priimamas, jeigu jam balsuodami atskirai ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma pritaria kiekvienos rūšies ar klasės akcininkai. Nutarimui didinti įstatinį kapitalą papildomais įnašais išleidžiant privilegijuotąsias akcijas priimti būtinas ir nesuteikiančių balsavimo teisės privilegijuotųjų akcijų klasių akcininkų sutikimas, priimtas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma.

3. Išleisti naujas akcijas arba didinti akcijų nominalią vertę bendrovė gali tik tuomet, kai visiškai apmokėtas jos įstatinis kapitalas (paskutinės laidos akcijų emisijos kaina).

4. Akcinės bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas didinti įstatinį kapitalą turi būti atskleistas įstatymų nustatyta tvarka.

5. Bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo padidinimo registruojami Lietuvos Respublikos įmonių rejestre po to, kai pasirašytos akcijos ir surinkti pradiniai įnašai. Jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką išplatintos ne visos akcijos, įstatinis kapitalas gali būti padidintas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma tik tuo atveju, jeigu tai buvo numatyta visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą dėl įstatinio kapitalo didinimo, nutarime. Remiantis šiuo nutarimu teisę koreguoti įstatinio kapitalo dydį ir atitinkamai pakeisti įstatus turi bendrovės valdyba. Šiuo atveju įstatinio kapitalo padidėjimas gali būti ne didesnis kaip išplatintų akcijų nominali vertė.

6. Įstatinis kapitalas laikomas padidintu tik įregistravus bendrovės įstatų pakeitimus Lietuvos Respublikos įmonių rejestre.

52 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas papildomais įnašais

1. Padidinti bendrovės įstatinį kapitalą papildomais akcininkų ir kitų asmenų įnašais galima tik išleidžiant naujas akcijas.

2. Nemokiai akcinei bendrovei draudžiama didinti įstatinį kapitalą papildomais įnašais viešai platinant akcijas. Šias akcijas ji gali platinti tik savo akcininkams, darbuotojams ir kreditoriams.

3. Jeigu akcinė bendrovė išleido konvertuojamasias obligacijas, jos įstatinis kapitalas gali būti didinamas išleidžiant naujas (konvertuojamųjų obligacijų išleidimo nutarime nurodytos nominalios vertės, rūšies ir klasės) akcijas, į kurias turi būti keičiamos konvertuojamosios obligacijos, jei jų savininkas per nutarime išleisti konvertuojamasias obligacijas nustatytą terminą pareiškė norą keisti šias obligacijas į akcijas. Akcijos už konvertuojamasias obligacijas suteikiamos pasibaigus nutarime išleisti konvertuojamasias obligacijas nustatytam terminui, po kurio atitinkamai už konvertuojamasias obligacijas išplatintai akcijų emisijai valdyba pakoreguoja įstatinio kapitalo dydį ir pakeičia akcinės bendrovės įstatus bei pateikia juos įregistruoti. Šiuo atveju šio straipsnio 4 dalis netaikoma. Apmokėjimas už konvertuojamasias obligacijas laikomas apmokėjimu už akcijas, į kurias konvertuojamos šios obligacijos.

4. Jeigu per 6 mėnesius nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą padidinti įstatinį kapitalą už papildomus įnašus, dienos bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo padidinimo Lietuvos Respublikos įmonių rejestre nebuvo įregistruoti, tai įstatinis kapitalas laikomas nepadidintu. Šiuo atveju įnašai už pasirašytas akcijas nedelsiant turi būti grąžinti.

53 straipsnis. Įstatinio kapitalo didinimas iš bendrovės lėšų

1. Įstatinis kapitalas gali būti didinamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų (išskyrus savų akcijų įsigijimo ir paskirstytinuosius rezervus) išleidžiant naujas akcijas, kurios nemokamai perduodamos akcininkams, arba padidinant anksčiau išleistų akcijų nominalias vertes.

2. Padidinti įstatinį kapitalą visuotinis akcininkų susirinkimas nutaria vadovaudamasis bendrovės finansine atskaitomybe, sudaryta ne anksčiau kaip prieš 30 dienų. Jei nutarimas didinti įstatinį kapitalą priimamas eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, gali būti vadovaujamasi metine finansine atskaitomybe.

3. Iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų draudžiama didinti bendrovės įstatinį kapitalą, kol nepadengti finansinėje atskaitomybėje įrašyti bendrovės nuostoliai.

4. Bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo padidinimo iš bendrovės lėšų registruojami Lietuvos Respublikos įmonių rejestre. Kartu su kitais dokumentais įmonių rejestro tvarkytojui pateikiama ir bendrovės finansinė atskaitomybė, kurios pagrindu priimtas nutarimas didinti įstatinį kapitalą.

5. Kai bendrovė iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų didina įstatinį kapitalą, akcininkai turi teisę nemokamai gauti naujų paprastųjų akcijų, kurių skaičius būtų proporcingas jiems visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą didinti įstatinį kapitalą, dieną nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei, išskyrus šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.

6. Kai bendrovė iš nepaskirstytojo pelno, akcijų priedų ar rezervų didina įstatinį kapitalą, vykdydama visuotinio akcininkų susirinkimo ar teismo sprendimą ištaisyti įstatinio kapitalo sudarymo ar didinimo metu padarytus pažeidimus, proporcingai nuosavybės teise priklausiusioms akcijoms naujų akcijų nemokamai pirmiausia gauna tie akcininkai, kurių turtinės teisės buvo pažeistos. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti nutarimą perskirstant akcijas ištaisyti įstatinio kapitalo sudarymo ar didinimo metu padarytus pažeidimus, jei akcininkams, kuriems po padaryto pažeidimo nuosavybės teise priklausė daugiau ar didesnės nominalios vertės akcijų, nei turėjo priklausyti, visuotinio akcininkų susirinkimo dieną (kai priimamas nutarimas ištaisyti pažeidimą) nuosavybės teise priklauso ne mažiau ar ne mažesnės nominalios vertės akcijų, nei reikia pažeidimams ištaisyti, ir jei šie akcininkai raštiškai su tokiu nutarimu sutinka.

7. Įstatų pakeitimus dėl įstatinio kapitalo padidinimo įregistravus Lietuvos Respublikos įmonių rejestre, valdyba įstatuose nustatyta tvarka praneša akcininkams apie naujų akcijų atsiėmimo tvarką. Neatsiimtas akcijas bendrovė saugo iki atsiėmimo. Jei akcijos nematerialios, naujos akcijos įrašomos į vertybinių popierių sąskaitas jas kredituojant.

8. Jeigu per 3 mėnesius nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą didinti įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų, dienos bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo

padidino Lietuvos Respublikos įmonių rejestre nebuvo įregistruoti, tai įstatinis kapitalas laikomas nepadidintu.

9. Naujos akcijos suteikia akcininkams lygias teises su kitais tos pačios klasės akcijų savininkais gauti dividendą už tuos finansinius metus, kuriais buvo išleistos naujos akcijos.

54 straipsnis. Įstatinio kapitalo mažinimas

1. Įstatinis kapitalas gali būti mažinamas:

1) kad būtų laisvos bendrovės lėšos visiems akcininkams išmokėtos proporcingai nuosavybės teise jiems priklausančių akcijų nominaliai vertei;

2) kad būtų panaikinti bendrovės balanse įrašyti nuostoliai;

3) kad būtų anuluotos bendrovės akcijos, įsigytos pačios bendrovės ar jos dukterinės bendrovės pažeidžiant šio įstatymo 55 straipsnio nuostatas;

4) kitais šio įstatymo numatytais atvejais.

2. Įstatinis kapitalas gali būti sumažinamas tik šiais būdais:

1) sumažinant akcijų nominalias vertes;

2) anuliuojant akcijas.

3. Įstatinis kapitalas gali būti sumažinamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma, arba teismo sprendimu šio įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje ir 55 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais. Kai bendrovė turi išleidusi skirtingų rūšių ir klasių akcijas, visuotinis akcininkų susirinkimas gali sumažinti įstatinį kapitalą, jeigu tam balsuodami atskirai pritaria atskirų rūšių ir klasių akcijų savininkai (taip pat ir akcijų, nesuteikiančių balsavimo teisės, savininkai) ne mažiau kaip 2/3 tos rūšies ar klasės akcijų savininkų, dalyvavusių susirinkime, balsų dauguma. Sumažintas įstatinis kapitalas negali būti mažesnis už šio įstatymo 2 straipsnyje nustatytą bendrovės minimalaus įstatinio kapitalo dydį.

4. Jeigu bendrovė mažina įstatinį kapitalą šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju, tame pačiame visuotiniame akcininkų susirinkime galima nutarti didinti bendrovės įstatinį kapitalą papildomais įnašais, išleidžiant naujas akcijas, kurias įsigis bendrovės kreditoriai.

5. Bendrovė, mažindama įstatinį kapitalą, pirmiausia turi anuliuoti akcijas, įsigytas savo pačios ir dukterinės bendrovės. Visų po bendrovės ir jos dukterinių bendrovių įsigytų bendrovės akcijų anuliavimo likusių akcijų nominali vertė ar akcijų skaičius visiems akcininkams mažinamas proporcingai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą atvejį.

6. Apie nutarimą sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą turi būti pranešta kiekvienam bendrovės kreditoriui pasirašytinai ar registruotu laišku. Be to, nutarimas sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą turi būti paskelbtas įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje arba apie jį pranešta kiekvienam bendrovės akcininkui pasirašytinai ar registruotu laišku. Nutarimas sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą, nurodžius būdą, kuriuo kapitalas bus mažinamas, turi būti atskleistas įstatymų nustatyta tvarka.

7. Mažindama įstatinį kapitalą, bendrovė privalo savo prievolių įvykdymą papildomai užtikrinti kiekvienam to pareikalavusiam savo kreditoriui, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje numatytus atvejus.

8. Prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo gali reikalauti kreditorius, kurio teisės atsirado iki nutarimo dėl bendrovės įstatinio kapitalo mažinimo atskleidimo dienos. Bendrovės kreditorius savo reikalavimus gali pateikti per 2 mėnesius nuo pranešimo kreditoriui apie nutarimą sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą ar registruoto laiško išsiuntimo dienos.

9. Bendrovė gali neteikti kreditoriams prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) kreditorių reikalavimų suma neviršija 1/2 bendrovės nuosavo kapitalo dydžio po įstatinio kapitalo sumažinimo;

2) kreditoriaus reikalavimai yra pakankamai užtikrinti neabejotino patikimumo apsaugos priemonėmis - įkeitimu, laidavimu ar garantija. Ginčus dėl prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo šiais atvejais sprendžia teismas;

3) įstatinis kapitalas mažinamas tam, kad būtų panaikinti bendrovės balanse įrašyti nuostoliai.

10. Bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo sumažinimo pateikiami įmonių rejestro tvarkytojui registruoti ne anksčiau kaip praėjus 3 mėnesiams po to, kai buvo įvykdyti visi šio straipsnio 6 dalyje nustatyti veiksmai, taip pat suteikus prievolių įvykdymo papildomą

užtikrinimą jo pareikalavusiems kreditoriams arba įsiteisėjus teismo sprendimui, kad kreditorių reikalavimai neturi būti patenkinti. Jei bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas, kad būtų panaikinti bendrovės balanse įrašyti nuostoliai, bendrovės įstatų pakeitimai gali būti pateikiami įmonių rejestro tvarkytojui registruoti iš karto po visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimo priėmimo.

11. Įstatinis kapitalas laikomas sumažintu tik įstatų pakeitimus įregistravus Lietuvos Respublikos įmonių rejestre.

12. Jei bendrovės įstatų pakeitimai dėl įstatinio kapitalo mažinimo buvo įregistruoti bendrovei pažeidus šio straipsnio reikalavimus dėl prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo kreditoriams, įstatinio kapitalo mažinimas teismo sprendimu pripažįstamas negaliojančiu.

13. Jeigu akcininkai visuotinio akcininkų susirinkimo nustatytu laiku nepristato bendrovės valdybai akcijų išimti iš apyvartos ir anuliuoti, tai bendrovės valdyba viešai paskelbia jas negaliojančiomis.

14. Bendrovė, šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju mažindama savo įstatinį kapitalą, gali akcininkams grąžinti jų įnašų dalį arba atleisti nuo dar neįmokėtų įnašų už pasirašytas akcijas dalies, kuri atitinka jiems išmokėtinas sumas, jei akcijos būtų visiškai apmokėtos. Sumažinus įstatinį kapitalą, akcininkams gali būti išmokama tik pinigais, jeigu bendrovės įstatuose ar akcijų pasirašymo sutartyje nenustatyta kita tvarka.

55 straipsnis. Bendrovės teisė įsigyti savo akcijas

1. Akcinė bendrovė, kurios akcijos yra įtrauktos į Lietuvos Respublikoje įregistruotos vertybinių popierių biržos oficialųjį arba einamąjį vertybinių popierių prekybos sąrašą, turi teisę įsigyti savo akcijas. Šie sandoriai turi būti sudaromi vertybinių popierių biržos centrinėje rinkoje.

2. Savo akcijas galima įsigyti priėmus visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimą. Visuotinis akcininkų susirinkimas savo nutarimu turi apibrėžti:

- 1) akcijų įsigijimo tikslą;
- 2) maksimalų leidžiamų įsigyti akcijų skaičių;
- 3) laikotarpį, per kurį akcinė bendrovė gali įsigyti savo akcijas, ne ilgesnį kaip 18 mėnesių;
- 4) maksimalią ir minimalią įsigyjamų akcijų kainą.

3. Akcinės bendrovės įsigyjamų savų akcijų nominali vertė kartu su kitomis jau turimomis savomis akcijomis negali būti didesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo.

4. Akcinei bendrovei draudžiama įsigyti savas akcijas, jeigu nuosavas kapitalas taptų mažesnis už įstatinio kapitalo ir rezervų, kurių pagal šio įstatymo 62 straipsnio 3 dalį negalima paskirstyti, sumą.

5. Bendrovės akcijos, įsigytos pažeidžiant šio straipsnio nuostatas, turi būti perleistos kito asmens nuosavybėn per 12 mėnesių nuo jų įsigijimo.

6. Jei akcijos neperleidžiamos per šio straipsnio 5 dalyje nustatytą laiką, jos turi būti anuliuotos ir turi būti atitinkamai sumažintas įstatinis kapitalas. Jei bendrovė akcijų neanuliuoja, akcijos anuliuojamos bei atitinkamai sumažinamas įstatinis kapitalas teismo sprendimu. Teisę kreiptis į teismą turi bendrovės valdymo organai, akcininkai ir kreditoriai. Teismui priėmus sprendimą sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą, bendrovės valdyba privalo atitinkamai pakoreguoti bendrovės įstatinio kapitalo dydį anuliuodama bendrovės savas akcijas, įsigytas pažeidžiant šio straipsnio reikalavimus, ir padaryti atitinkamas bendrovės įstatų pataisas. Bendrovės įstatų pakeitimai turi būti pateikti registruoti per 15 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo.

7. Akcinė bendrovė, įsigijusi savų akcijų, neturi teisės naudotis šių akcijų suteikiamomis turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis.

8. Akcinei bendrovei draudžiama įsigyti savas akcijas, kurios nėra visiškai apmokėtos.

9. Akcinė bendrovė gali įsigyti savas akcijas tik turėdama ar sudarydama rezervą savoms akcijoms įsigyti, kurio dydis yra ne mažesnis už įsigyjamų savų akcijų kartu su jau turimomis savomis akcijomis vertę.

10. Už šio straipsnio 3, 4, 7, 8, 9 ir 14 dalyse nurodytų sąlygų laikymąsi įgyvendinant sprendimą įsigyti bendrovės savas akcijas yra atsakingas administracijos vadovas.

11. Bendrovės sutikimas priimti savas akcijas prievolės įvykdymui užtikrinti yra tapatus savų akcijų įsigijimui ir jam turi būti taikomos šio straipsnio nuostatos.

12. Kai bendrovės akcijas pasirašo ar įsigyja jos dukterinė bendrovė, laikoma, kad akcijas pasirašo ar įsigyja pati bendrovė, kurios akcijos pasirašomos ar įsigyjamos. Tokiam akcijų pasirašymui taikomos šio įstatymo 47 straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatos, o akcijų įsigijimui - šio straipsnio nuostatos.

13. Šio straipsnio 12 dalis turi būti taikoma ir tada, kai bendrovė ar bendrovės, kuriose bendrovė, kurios akcijos yra įgyjamos, turi balsų daugumą ar kuri gali daryti lemiamą įtaką, kaip yra apibrėžta šio įstatymo 7 straipsnyje, yra įsteigtos pagal užsienio šalies įstatymus ir yra teisinės formos, atitinkančios akcinę bendrovę ar uždarąją akcinę bendrovę.

14. Uždarajai akcinei bendrovei ir akcinei bendrovei, kurios akcijos neįtrauktos į Lietuvos Respublikos įregistruotos vertybinių popierių biržos oficialųjį arba einamąjį vertybinių popierių prekybos sąrašą, draudžiama įsigyti savo akcijas.

56 straipsnis. Obligacijos

1. Akcinės bendrovės obligacija yra terminuotas skolos vertybinis popierius, pagal kurią akcinė bendrovė, išleidžianti obligacijas, tampa obligacijos savininko skolininke ir prisiima įsipareigojimus obligacijos savininko naudai. Šie įsipareigojimai nurodomi nutarime išleisti obligacijas ir obligacijų pasirašymo sutartyje.

2. Akcinės bendrovės įsipareigojimai, nustatyti šio straipsnio 1 dalyje, yra palūkanų mokėjimas ir obligacijos išpirkimas arba vien tik obligacijos išpirkimas, taip pat teisės iškeisti obligacijas į jas išleidusios akcinės bendrovės akcijas suteikimas.

3. Tos pačios emisijos obligacijos jų savininkams suteikia vienodas teises.

4. Nutarimą išleisti obligacijas gali priimti akcinės bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas paprasta balsų dauguma arba valdyba, jei tai numatyta įstatuose. Ši nuostata netaikoma nutarimo išleisti konvertuojamąsias obligacijas priėmimui.

5. Akcinė bendrovė nutarime išleisti obligacijas ir obligacijų pasirašymo sutartyje turi nurodyti fiksuotą obligacijos išpirkimo datą, nuo kurios obligacijos savininkas įgyja teisę gauti iš akcinės bendrovės pinigų sumą, lygią obligacijos nominaliai vertei. Obligacijų savininkas turi tokias pat teises kaip ir kiti akcinės bendrovės kreditoriai.

6. Akcinė bendrovė prieš išleisdama viešai platinamas obligacijas gali sudaryti sutartį su Lietuvos Respublikoje įregistruotu banku arba finansų maklerio įmone (apie tai pažymėdama obligacijų prospekte). Šia sutartimi bankas arba finansų maklerio įmonė įsipareigotų ginti tam tikros emisijos obligacijų savininkų interesus esant santykiams su akcine bendrove, o akcinė bendrovė įsipareigotų jam už tai mokėti atlyginimą. Bankas arba finansų maklerio įmonė privalo taip ginti obligacijų savininkų teises ir teisėtus interesus, kaip jie gintų savo teises ir teisėtus interesus būdami visų šios emisijos obligacijų savininkais. Bankas arba finansų maklerio įmonė turi teisę kreiptis su pareiškimu į teismą, kad būtų apgintos obligacijų savininkų teisės.

7. Daugiau kaip 1/2 vienos konkrečios emisijos obligacijų turintys obligacijų savininkai turi teisę:

1) nušalinti jų interesus ginantį banką arba finansų maklerio įmonę ir reikalauti, kad akcinė bendrovė sudarytų sutartį su jų siūlomu banku ar finansų maklerio įmone;

2) nurodyti jų interesus ginančiam bankui arba finansų maklerio įmonei, kad akcinės bendrovės padarytas pažeidimas, susijęs su viešai platinama konkrečia obligacijų emisija, yra neesminis ir todėl nereikia tam tikrų veiksmų jų interesams ginti (ši nuostata netaikoma akcinės bendrovės padarytiems pažeidimams, susijusiems su obligacijų išpirkimu ir palūkanų mokėjimu).

8. Tais atvejais, kai akcinės bendrovės išleidžiamos obligacijos yra užtikrintos turto įkeitimu, įkaito turėtoju yra laikomas bankas arba finansų maklerio įmonė. Jis įgyvendina įkaito turėtojo teises visų obligacijų savininkų naudai. Tretieji asmenys gali laiduoti ar garantuoti bankui ar finansų maklerio įmonei už akcinės bendrovės prievolių, atsirandančių dėl obligacijų išleidimo, įvykdymą. Šių prievolių ar jų dalies neįvykdžius, gautas iš trečiųjų asmenų lėšas bankas ar finansų maklerio įmonė privalo perduoti obligacijų savininkams.

9. Jeigu obligacijos savininkas nepateikia obligacijos išpirkti ar nepareikalauja palūkanų per 3 metus nuo obligacijos išpirkimo dienos, jis praranda šių reikalavimų teisę.

10. Obligacijos yra nematerialios ir pažymimos įrašais jų savininkų vertybinių popierių sąskaitose. Obligacijų ir jų apyvartos apskaitai taikomi nematerialioms akcijoms nustatyti reikalavimai.

11. Uždarosioms akcinėms bendrovėms obligacijas leisti draudžiama.

57 straipsnis. Konvertuojamosios obligacijos

1. Akcinė bendrovė gali leisti konvertuojamasias obligacijas, kurios gali būti pakeistos į jos akcijas.

2. Nutarimą išleisti konvertuojamasias obligacijas gali priimti akcinės bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Kai yra keletas akcijų klasių, nutarimas išleisti konvertuojamasias obligacijas priimamas, jeigu jam, balsuodami atskirai, ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma pritaria kiekvienos klasės akcininkai. Jei nutarime išleisti konvertuojamasias obligacijas nurodoma, kad išleidžiamos konvertuojamosios obligacijos gali būti konvertuojamos į privilegijuotąsias akcijas, šiam nutarimui priimti būtinas ir nesuteikiančių balsavimo teisės privilegijuotųjų akcijų savininkų sutikimas, priimtas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma.

3. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas išleisti konvertuojamasias obligacijas yra kartu ir nutarimas didinti akcinės bendrovės įstatinį kapitalą suma, lygia akcijų, kurios gali būti keičiamos už konvertuojamasias obligacijas, nominalių verčių sumai.

4. Nutarime išleisti konvertuojamasias obligacijas ir šių obligacijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyta:

1) akcijų, į kurias gali būti keičiamos konvertuojamosios obligacijos, rūšis, klasė, nominali vertė;

2) santykis, kuriuo konvertuojamosios obligacijos keičiamos į akcijas;

3) terminas, iki kurio konvertuojamųjų obligacijų savininkas turi teisę pareikalauti pakeisti konvertuojamasias obligacijas į akcijas.

5. Akcinės bendrovės, kurių įstatinis kapitalas nevisiškai apmokėtas, neturi teisės leisti konvertuojamųjų obligacijų.

6. Nutarimas išleisti konvertuojamasias obligacijas turi būti atskleistas įstatymų nustatyta tvarka. Įstatymų nustatyta tvarka turi būti atskleistas ir akcinės bendrovės valdybos sudarytas pranešimas apie konvertuojamųjų obligacijų išleidimo rezultatus.

58 straipsnis. Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų įsigijimas pasinaudojant pirmumo teise

1. Pirmumo teise įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų gali bendrovės akcininkai proporcingai nominaliai vertei akcijų, kurios jiems nuosavybės teise priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio nutarimą įstatinį kapitalą didinti papildomais įnašais, dieną.

2. Pasiūlymas įsigyti akcinės bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų pasinaudojant pirmumo teise ir terminas, per kurį šia teise gali būti pasinaudota, turi būti atskleisti įstatymų nustatyta tvarka. Kiekvienas uždarnosios akcinės bendrovės akcininkas apie galimybę pasinaudojant pirmumo teise pasirašyti bendrovės išleidžiamų akcijų turi būti informuojamas pranešant pasirašytinai ar registruotu laišku.

3. Terminas, per kurį akcininkas gali pasinaudodamas pirmumo teise įsigyti akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, negali būti trumpesnis kaip 30 dienų nuo pasiūlymo akcinės bendrovės akcininkams atskleidimo dienos ar nuo pranešimo ar registruoto laiško išsiuntimo uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui dienos.

4. Akcinės bendrovės akcininkai turi teisę Vertybinių popierių komisijos nustatyta tvarka perleisti kitiems asmenims pirmumo teisę įsigyti akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų.

5. Akcininkų pirmumo teisė įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų gali būti atšaukta visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu ne mažiau kaip 3/4 balsų dauguma. Jei visuotiniam akcininkų susirinkimui priimant tokį nutarimą yra žinomas asmuo ar asmenys, kuriems suteikiama teisė įsigyti šiuos bendrovės išleidžiamus vertybinius popierius, nutarime turi būti nurodyti šie asmenys bei akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, kurias kiekvienas iš šių asmenų gali įsigyti, skaičius.

6. Visuotiniam akcininkų susirinkimui, kuriame numatoma svarstyti akcininkų pirmumo teisės atšaukimą, bendrovės valdyba turi pateikti raštišką pranešimą. Šiame pranešime turi būti nurodyta:

1) pirmumo teisės atšaukimo priežastys;

2) išleidžiamų vertybinių popierių emisijos kainos pagrindimas;

3) asmuo ar asmenys, kuriems siūloma suteikti teisę juos įsigyti, bei išleidžiamų vertybinių popierių, kuriuos kiekvienas iš šių asmenų gali įsigyti, skaičius.

7. Akcinės bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas dėl akcininkų pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar dėl konvertuojamųjų obligacijų atšaukimo turi būti atskleistas įstatymų nustatyta tvarka. Uždaroji akcinė bendrovė apie tokį nutarimą kiekvienam akcininkui turi pranešti pasirašytinai ar išsiųsti pranešimą registruotu laišku.

8. Pirmumo teisė įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų negali būti atšaukta daliai akcininkų.

9. Pirmumo teisės atšaukimas nepanaikina akcininkų teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS FINANSAI IR PELNO PASKIRSTYMAS

59 straipsnis. Bendrovės finansiniai ištekliai

Bendrovės finansiniai ištekliai sudaromi iš vidinių ir išorinių šaltinių. Vidinis finansavimo šaltinis yra pelnas, išoriniai šaltiniai - įnašai už akcijas, įplaukos už obligacijas, dotacijos ir subsidijos, skolintos ir kitos joms prilygstančios lėšos.

60 straipsnis. Bendrovės auditas

1. Finansiniams metams pasibaigus, iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo visose akcinėse bendrovėse visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkta audito įmonė turi patikrinti finansinę atskaitomybę.

2. Šio straipsnio 1 dalis turi būti taikoma uždarosioms akcinėms bendrovėms, kai šios tenkina ne mažiau kaip dvi iš šių sąlygų:

1) pardavimų pajamos viršija 5 000 000 litų per ataskaitinius finansinius metus;

2) vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius per ataskaitinius finansinius metus yra ne mažesnis kaip 50;

3) balanse pateikta turto suma viršija 2 500 000 litų.

3. Kiekvienas bendrovės akcininkas ar akcininkų grupė turi teisę sudaryti sutartį su pasirinkta audito įmone dėl bendrovės veiklos ir apskaitos dokumentų patikrinimo, nustatymo, ar nėra nemokumo ar tyčinio bankroto požymių, ar nešvaistomas bendrovės turtas, nesudaromi nuostolingi sandoriai, nepažeidžiamos akcininkų teisės, įskaitant ir nepagrįstą darbo užmokesčio išmokėjimą ar nuolaidų ir lengvatų taikymą (kai dėl to sumažėjo bendrovės pelnas ar ji patyrė nuostolių). Šio patikrinimo išlaidas apmoka akcininkai, sudarę sutartį su audito įmone. Jei auditorius patvirtino akcininkų pareiškime nurodytus faktus, bendrovė privalo akcininkams grąžinti tikrinimo išlaidas, bet ne daugiau kaip 1/4 bendrovei ar jos akcininkams padarytos žalos. Pakartotinio audito tuo pačiu klausimu išlaidos akcininkams nekompensuojamos. Bendrovės valdyba ir administracijos vadovas privalo užtikrinti, kad auditoriui būtų pateikti visi sutartyje su audito įmone nurodyti patikrinimui reikalingi bendrovės dokumentai.

4. Auditas atliekamas pagal auditą ir auditorių darbą reglamentuojančius teisės aktus.

61 straipsnis. Pelno (nuostolio) paskirstymas

1. Per finansinius metus uždirbtas grynas pelnas (nuostolis), likęs atskaičius visus mokesčius, turi būti paskirstytas eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, kai tvirtinama metinė finansinė atskaitomybė. Susirinkimo patvirtintą pelno (nuostolio) paskirstymą iki kito eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo keisti (perpaskirstyti pelną (nuostolį) draudžiama.

2. Visuotinis akcininkų susirinkimas, skirstydamas pelną, paskirsto paskirstytinojo rezultato (pelno arba nuostolio), pervedamų sumų iš rezervų, atsižvelgiant į šio įstatymo kitų straipsnių nuostatas, ir akcininkų įnašų nuostoliams padengti sumą. Jei ši suma yra teigiama, iš jos pirmiausiai atimama atskaitymo į privalomąjį rezervą suma pagal šio straipsnio 4 dalį, o likusią dalį visuotinis akcininkų susirinkimas gali paskirstyti šio straipsnio 3 dalyje 7, 8, 9 ir 10 punktuose numatytiems tikslams ir privalomajam rezervui papildyti. Jei šios dalies pirmajame sakinyje nurodyta suma yra neigiama, ji, kaip nepaskirstytinasis rezultatas, perkeliama į kitus metus arba mažinamas bendrovės įstatinis kapitalas.

3. Nutarime dėl grynojo pelno (nuostolio) paskirstymo turi būti nurodyta:

- 1) nepaskirstytasis pelnas (nuostolis) finansinių metų pradžioje;
 - 2) grynas finansinių metų rezultatas (pelnas arba nuostolis);
 - 3) paskirstytinasis rezultatas (pelnas arba nuostolis);
 - 4) pervedimai iš rezervų;
 - 5) akcininkų įnašai nuostoliams padengti (jeigu visą ar dalį paskirstytinojo rezultato (nuostolio) nusprendė padengti akcininkai);
 - 6) pelno paskirstymas į privalomąjį rezervą;
 - 7) pelno paskirstymas į kitus rezervus;
 - 8) pelno paskirstymas dividendams išmokėti;
 - 9) kiti pelno paskirstymo atvejai: metinės išmokos (tantjemos) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, pelno panaudojimas darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams;
 - 10) nepaskirstytasis rezultatas, perkeliamas į kitus finansinius metus.
4. Jei privalomojo rezervo ir akcijų priedų dydžių suma yra mažesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo, atskaitymai į privalomąjį rezervą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 1/20 paskirstytinojo pelno arba tokie, kurie leistų pasiekti 1/10 įstatinio kapitalo privalomojo rezervo dydį.
5. Metinėms išmokoms (tantjėmoms) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams (šio straipsnio 3 dalies 9 punktas) gali būti skirta ne daugiau kaip 1/5 grynojo pelno. Metinėms išmokoms (tantjėmoms) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams bei darbuotojų premijoms gali būti skirta ne didesnė pelno dalis, negu skirta dividendams.
6. Premijos darbuotojams iš pelno gali būti išmokamos avansu kiekvieną ketvirtį, jei remiantis einamaisiais ūkinės veiklos rezultatais numatoma gauti pakankamai pelno. Tantjemas stebėtojų tarybos ir valdybos nariams mokėti avansu draudžiama.
7. Mokėti dividendus, metines išmokas (tantjemas) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams ir darbuotojams premijas draudžiama, jeigu per nustatytus terminus bendrovė nesumoka įstatymų nustatytų mokesčių ar neatsiskaito su žemės ūkio gamintojais už parduotą produkciją per finansinius metus, kurių pelnas skirstomas.
8. Jei eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas atsisako paskirstyti pelną ar nepriima nutarimo dėl pelno paskirstymo, bendrovės valdyba ne vėliau kaip per 30 dienų po susirinkimo turi paskirstyti pelną pagal šias taisykles:
- 1) į privalomąjį rezervą, kitus rezervus paskiriama pelno dalis, kuri buvo panaudota ilgalaikiam materialiajam ir finansiniam turtui įsigyti tais finansiniais metais, kurių pelnas yra skirstomas;
 - 2) likęs paskirstytinasis pelnas skirstomas į dvi lygias dalis: vieną - dividendams, kitą - naujiems finansiniams metams.

62 straipsnis. Dividendai

1. Dividendas yra akcininkui paskirta pelno dalis, proporcinga jam nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei. Jeigu akcija nevisiškai apmokėta, tai akcininko dividendas mažinamas proporcingai neapmokėtos akcijos kainos daliai. Jeigu akcija nevisiškai apmokėta ir apmokėjimo terminas yra pasibaigęs, dividendas nemokamas. Įstatuose gali būti nustatoma, jog mažinamas ir apmokėtų akcijų dividendas, jeigu už jas baigta mokėti tais finansiniais metais, už kuriuos skiriamas dividendas.
2. Visuotinio akcininkų susirinkimo paskelbti dividendai yra bendrovės įsipareigojimas akcininkams. Akcininkas turi teisę dividendą išreikalauti iš bendrovės kaip jos kreditorius. Akcininkui išmokėtą dividendą bendrovė gali išieškoti, jeigu akcininkas žinojo ar turėjo žinoti, kad dividendas yra neteisėtas.
3. Visuotiniam akcininkų susirinkimui draudžiama skelbti ir išmokėti dividendus, jei bendrovės nuosavas kapitalas yra mažesnis ar po dividendų išmokėjimo taptų mažesnis už įstatinio kapitalo, rezervų, kurių negalima paskirstyti, ir atidėtųjų išlaidų sumą, arba jei bendrovė yra nemoki ar išmokėjusi dividendus taptų nemokia. Rezervus, kurių negalima paskirstyti, sudaro privalomojo rezervo ir akcijų priedų suma iki 1/10 įstatinio kapitalo dydžio, nepaskirstytinieji kiti rezervai, perkainojimo rezervas ir rezervo savoms akcijoms įsigyti dalis, lygi įsigytų savų akcijų verčių sumai.
4. Jei bendrovės balanse yra įrašyti nuostoliai, tai visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės skelbti ir išmokėti dividendų, kol jie nebus padengti ar dėl to nebus sumažintas įstatinis

kapitalas. Nutarimai dėl nuostolių padengimo ar įstatinio kapitalo sumažinimo nuostolių dydžiu ir dividendų skelbimo bei išmokėjimo gali būti priimti tame pačiame susirinkime. Dividendai akcininkams gali būti išmokami tik padengus nuostolius ar sumažinus įstatinį kapitalą nuostolių dydžiu.

5. Bendrovė privalo išmokėti dividendus ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo nutarimo dėl pelno paskirstymo priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytą atvejį. Dividendus mokėti avansu draudžiama.

6. Dividendus bendrovė išmoka pinigais.

7. Dividendus turi teisę gauti tie asmenys, kurie visuotinio akcininkų susirinkimo, paskelbusio dividendus, dieną buvo bendrovės akcininkai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS BENDROVĖS REORGANIZAVIMAS

63 straipsnis. Bendrovės reorganizavimas

1. Bendrovės gali būti reorganizuojamos jas jungiant, skaidant ar pertvarkant.

2. Bendrovės jungti galima šiais būdais:

1) prijungimo - prie bendrovės, kuri tęsia veiklą, prijungiamos kitos (viena ar kelios) bendrovės, kurios kaip juridiniai asmenys po reorganizavimo pasibaigia;

2) sujungimo - iš bendrovių, kurios kaip juridiniai asmenys po reorganizavimo pasibaigia, sukuriamą naują bendrovę.

3. Bendrovės skaidyti galima šiais būdais:

1) išdalijimo - bendrovė, kuri po reorganizavimo pasibaigia, išdalijama kitoms bendrovėms, kurios tęsia veiklą;

2) išskaidymo - iš bendrovės, kuri po reorganizavimo pasibaigia, sukuriamos naujos bendrovės;

3) atskyrimo - iš bendrovės, kuri tęsia veiklą, atskiriama dalis, iš kurios sukuriamą naują bendrovę.

4. Bendrovę pertvarkyti galima šiais būdais:

1) uždarnosios akcinės bendrovės pertvarkymo į akcinę bendrovę - keičiami bendrovės įstatai ir akcijos įregistruojamos Vertybinių popierių komisijoje;

2) akcinės bendrovės pertvarkymo į uždaroją akcinę bendrovę - keičiami bendrovės įstatai ir panaikinamas akcijų įregistravimas Vertybinių popierių komisijoje.

5. Reorganizuoti bendrovę galima tik tuomet, kai visiškai apmokėtas jos įstatinis kapitalas (paskutinės laidos akcijų emisijos kaina).

6. Likviduojama bendrovė negali būti reorganizuojama.

7. Bendrovėms, kurios po reorganizavimo pasibaigia, likvidavimo procedūros netaikomos.

64 straipsnis. Akcijų keitimas reorganizuojant bendroves

1. Reorganizuojant bendroves jungimo ar skaidymo būdu, pasibaigiančių bendrovių akcijos turi būti keičiamos į po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijas, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus. Reorganizuojant bendrovę atskyrimo būdu, į naujai sukuriamos bendrovės akcijas keičiama dalis skaidomos bendrovės akcijų.

2. Po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijos po reorganizavimo pasibaigiančių bendrovių akcininkams gali būti skirstomos proporcingai arba neproporcingai reorganizuojamų bendrovių įstatiniam kapitalui.

3. Kai skaidant bendrovę po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijos skaidomos bendrovės akcininkams skirstomos neproporcingai skaidomos bendrovės įstatinio kapitalo dalimis, kurioms jie atstovauja, mažumą sudarantys akcininkai (priimant nutarimą reorganizuoti bendrovę balsavę prieš ar nebalsavę) per 45 dienas po reorganizavimo projekto patvirtinimo visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę pareikalauti, kad jų akcijas iki reorganizavimo pabaigos išpirktų skaidoma bendrovė. Tokiam akcijų išpirkimui netaikomos šio įstatymo 55 straipsnio nuostatos. Išpirktoms akcijoms taikoma šio straipsnio 4 dalis. Išperkamų akcijų apmokėjimo kaina turi atitikti akcininkui priklausiusių skaidomoje bendrovėje akcijų kainą. Ši kaina nustatoma atsižvelgiant į vidutinę paskutinių 6 mėnesių iki reorganizavimo projekto patvirtinimo šių akcijų rinkos kainą arba, kai skaidoma uždaroji akcinė bendrovė, taip pat akcinė bendrovė, kurios akcijomis per

paskutinius 6 mėnesius iki reorganizavimo projekto patvirtinimo nebuvo prekiaujama viešai, pagal skaidomos bendrovės turto įvertinimo rezultatus. Ginčus dėl atlyginimo už akcijas dydžio šiais atvejais sprendžia teismas. Jei reikalaujamų išpirkti akcijų nominali vertė viršija 1/10 skaidomos bendrovės įstatinio kapitalo, toliau pagal patvirtintą reorganizavimo projektą bendrovė negali būti reorganizuojama.

4. Po reorganizavimo pasibaigiančios bendrovės ar atskyrimo būdu reorganizuojamos bendrovės akcijos negali būti keičiamos į po reorganizavimo veikiančios bendrovės akcijas, jei jos yra įsigytos:

1) pačios po reorganizavimo pasibaigiančios ar atskyrimo būdu reorganizuojamos bendrovės;

2) po reorganizavimo veikiančios bendrovės.

5. Keičiant akcijas į naujas po reorganizavimo veikiančių bendrovių akcijas, po reorganizavimo pasibaigiančių bendrovių ar atskyrimo būdu skaidomos bendrovės akcininkams akcijų kainos skirtumas gali būti išmokamas pinigais. Išmokos pinigais negali būti didesnės kaip 10 procentų akcininkų gaunamų po reorganizavimo veikiančių bendrovių naujų akcijų nominalios vertės.

65 straipsnis. Reorganizuojamų bendrovių turto, teisių ir prievolių perėmimas

1. Reorganizuotų bendrovių viso turto, teisių ir prievolių perėmėjai yra reorganizuojant sukurtos naujos ir po reorganizavimo tęsiančios veiklą bendrovės. Turtas, teisės ir prievolės bendrovėms priskiriamos pagal reorganizavimo projektą, kartu nurodant jų perėmimo terminus.

2. Jei skaidomos bendrovės koks nors turtas pagal reorganizavimo projektą nėra priskirtas kuriai nors iš bendrovių, veikiančių po reorganizavimo, šį turtą ar lėšas, gautas jį pardavus, perima visos po reorganizavimo veikiančios bendrovės proporcingai nuosavo kapitalo, priskirto kiekvienai iš tų bendrovių pagal reorganizavimo projektą, daliai.

3. Jei skaidomos bendrovės kokia nors prievolė pagal reorganizavimo projektą nėra priskirta kuriai nors iš bendrovių, veikiančių po reorganizavimo, už ją solidariai atsako visos po reorganizavimo veikiančios bendrovės. Kiekvienos iš šių bendrovių atsakomybė už šią prievolę riboja nuosavo kapitalo, priskirto kiekvienai iš jų pagal reorganizavimo projektą, dydis.

4. Kai skaidomos bendrovės kokia nors prievolė pagal reorganizavimo projektą yra priskirta vienai iš po reorganizavimo veikiančių bendrovių, už šią prievolę pirmiausia atsako ta bendrovė. Jei ji šios prievolės ar jos dalies neįvykdo, už ją (ar neįvykdytą jos dalį) solidariai atsako visos kitos po reorganizavimo veikiančios bendrovės. Kiekvienos iš šių bendrovių atsakomybė riboja nuosavo kapitalo, priskirto kiekvienai iš jų pagal reorganizavimo projektą, dydis.

5. Jei po reorganizavimo pasibaigianti akcinė bendrovė yra išleidusi obligacijų, kurių išpirkimo terminas nesibaigia iki reorganizavimo baigimo dienos, šios obligacijos turi būti pakeistos į reorganizavimo projekte nustatytų po reorganizavimo veikiančių akcinių bendrovių obligacijas. Šios obligacijos jų savininkams turi suteikti ne mažesnes teises, negu jie turėjo iki akcinės bendrovės reorganizavimo. Jei keičiama į obligacijas, suteikiančias jų savininkams mažiau teisių, akcinė bendrovė, į kurios obligacijas keičiama, turi iš obligacijų savininkų, pareiškusių norą, kad jų obligacijos būtų išpirktos, obligacijas išpirkti. Obligacijos turi būti išperkamos, jei to pareikalauja obligacijų savininkų interesams atstovaujantis bankas ar finansų maklerio įmonė. Obligacijos turi būti išpirktos per 2 mėnesius nuo reorganizavimo užbaigimo, bet ne vėliau kaip iki nutarime išleisti obligacijas nustatyto jų išpirkimo termino.

66 straipsnis. Reorganizavimo projektas

1. Bendrovė gali būti reorganizuojama tik pagal bendrovės reorganizavimo projektą. Jame turi būti nurodyta:

1) reorganizavimo būdas;

2) kiekvienos reorganizuojamos bendrovės ir reorganizuojant sukuriamos naujos bendrovės pavadinimas, rūšis, buveinė;

3) reorganizuojamų bendrovių akcijų keitimo į naujas, atsižvelgiant į jų kainos skirtumą, santykis, jo pagrindimas, naujų akcijų skaičius pagal rūšis ir klases bei jų nominali vertė;

4) po reorganizavimo veikiančių bendrovių akcijų skirstymo reorganizuojamų bendrovių akcininkams taisyklės;

5) naujų akcijų išdavimo tvarka ir terminai;

6) akcininkams priklausančių ir gaunamų po reorganizavimo akcijų kainos skirtumas, išmokamas pinigais;

7) data, nuo kurios po reorganizavimo pasibaigiančios bendrovės akcininkams suteikiama teisė į po reorganizavimo veikiančios bendrovės pelną, ir visos su šios teisės suteikimu susijusios sąlygos;

8) data, nuo kurios po reorganizavimo pasibaigiančios bendrovės sandoriai apskaitoje laikomi po reorganizavimo veikiančios bendrovės sandoriais;

9) teisės, kurias po reorganizavimo veiksianti bendrovė suteikia atskirų klasių akcijų bei obligacijų savininkams, kitos priemonės, numatytos šiems asmenims;

10) skaidymo atveju - tikslus skaidomos bendrovės turto, teisių ir prievolių aprašymas ir jų paskirstymas po reorganizavimo veiksiančioms bendrovėms;

11) specialios teisės, jei tokios yra numatomos, suteikiamos reorganizuojant dalyvaujantiems reorganizuojamų bendrovių valdymo organų nariams;

12) sąlygos, kurias patenkinus, reorganizavimas gali būti baigiamas (reorganizuojamos bendrovės ir reorganizuojant sukuriama naujos bendrovės gali perduoti rejestro tvarkytojui dokumentus, reikalingus įregistruoti reorganizuotų bendrovių pakeistus įstatus, išregistruoti po reorganizavimo pasibaigiančias bendroves, įregistruoti naujai sukuriamas bendroves);

13) po reorganizavimo veikiančių bendrovių pirmųjų visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo tvarka;

14) po reorganizavimo veikiančių bendrovių laukiami ūkinės veiklos rodikliai.

2. Bendrovių jungimo ir skaidymo atvejais reorganizavimo projektas gali būti parengtas tik po to, kai yra turto vertintojų įvertintas reorganizuojamų bendrovių turtas ir sudarytos šio turto vertinimo ataskaitos. Akcinės bendrovės turto vertinimo ataskaita ne vėliau kaip likus 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti bendrovės reorganizavimą, turi būti atskleista įstatymų nustatyta tvarka.

3. Kartu su reorganizavimo projektu turi būti parengti kiekvienos po reorganizavimo veikiančios bendrovės įstatai, kurie yra reorganizavimo projekto dalis.

4. Reorganizavimo projektą siūlyti ir reorganizavimo procedūrą inicijuoti bendrovėje gali akcininkai, kuriems nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų nominali vertė ne mažesnė kaip 1/3 įstatinio kapitalo, stebėtojų taryba ir valdyba.

67 straipsnis. Reorganizavimo projekto vertinimas

1. Reorganizavimo projektas turi būti įvertintas. Reorganizavimo projektą vertina audito įmonė, su kuria bendrovės valdyba sudaro reorganizavimo projekto vertinimo sutartį.

2. Reorganizuojamos bendrovės turi pateikti audito įmonei visą informaciją ir dokumentus, taip pat teikti audito įmonės reikalaujamus skaičiavimus ir paaiškinimus, kurie būtini reorganizavimo projektui įvertinti.

3. Audito įmonė turi parengti reorganizavimo projekto vertinimo ataskaitą, kurioje turi būti:

1) išvados dėl akcijų keitimo santykio teisingumo ir pagrįstumo;

2) metodai, panaudoti akcijų keitimo santykiui nustatyti, ir išvados dėl šių metodų tinkamumo bei įtakos nustatant vertę;

3) iškilusių vertinimo sunkumų aprašymas.

4. Reorganizavimo projekto vertinimo ataskaita turi būti parengta ir pateikta bendrovei likus ne mažiau kaip 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti bendrovės reorganizavimą.

68 straipsnis. Valdybos ataskaita

Kiekvienos reorganizuojamos bendrovės valdyba ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, pagal darbotvarkę numatančio svarstyti bendrovės reorganizavimą, turi parengti ataskaitą, kurioje paaiškinamos reorganizavimo projekte nustatytos reorganizavimo sąlygos ir pateikiamas jų, ypač akcijų keitimo santykio ir akcijų paskirstymo taisyklių, teisinis ir ekonominis pagrindimas. Valdybos ataskaitoje turi būti aprašyti iškilę turto vertinimo sunkumai. Ataskaitoje turi būti pateikta informacija apie ataskaitų, nustatytų šio įstatymo 66 straipsnio 2 dalyje, parengimą ir įmonių rejestro tvarkytojus bei bylas, kuriose tokios ataskaitos saugomos.

69 straipsnis. Informavimas apie numatomą reorganizavimą

1. Kiekviena reorganizuojama bendrovė apie numatomą reorganizavimą privalo pranešti kiekvienam bendrovės kreditoriui pasirašytinai ar registruotu laišku. Be to, kiekviena reorganizuojama bendrovė apie numatomą reorganizavimą privalo paskelbti įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje arba kiekvienam jos akcininkui pranešti pasirašytinai ar registruotu laišku. Įstatymų nustatyta tvarka turi būti atskleistas bendrovės reorganizavimo projektas. Visa tai turi būti atlikta ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti bendrovės reorganizavimą.

2. Ne vėliau kaip per 30 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta tvirtinti bendrovės reorganizavimo projektą, kiekvienam akcininkui turi būti sudaryta galimybė kiekvienos reorganizuojamos bendrovės buveinėje susipažinti su:

1) reorganizavimo projektu;

2) reorganizuojamų bendrovių trejų paskutinių metų metine finansine atskaitomybe;

3) reorganizuojamų akcinių bendrovių finansine atskaitomybe, sudaryta ne ankstesniais kaip trečiojo mėnesio iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti akcinės bendrovės reorganizavimą, pirmosios dienos duomenimis, jei paskutinė metinė finansinė atskaitomybė sudaryta finansiniams metams, kurie baigėsi daugiau kaip prieš 6 mėnesius iki šio susirinkimo;

4) ataskaitomis, nustatytomis šio įstatymo 66 straipsnio 2 dalyje ir 67 straipsnyje;

5) reorganizuojamų bendrovių valdybų parengtomis ataskaitomis, nustatytomis šio įstatymo 68 straipsnyje.

3. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta finansinė atskaitomybė turi būti sudaryta pagal tą pačią metodiką, kaip ir sudarant paskutinę metinę finansinę atskaitomybę.

4. Akcininko reikalavimu, bendrovė privalo pateikti šio straipsnio 2 dalyje nustatytų dokumentų kopijas, nereikalaudama užmokesčio už jas.

5. Reorganizuojamos bendrovės valdyba turi informuoti visuotinį akcininkų susirinkimą apie esminius turto, teisių ir prievolių pasikeitimus laikotarpiu tarp reorganizavimo projekto parengimo ir visuotinio akcininkų susirinkimo. Kiekvienos reorganizuojamos bendrovės valdyba apie esminius turto, teisių ir prievolių pasikeitimus bendrovėje turi informuoti kitų reorganizuojamų bendrovių valdybas, kad šios apie tai galėtų informuoti šių bendrovių visuotinius akcininkų susirinkimus.

70 straipsnis. Nutarimo reorganizuoti bendrovę priėmimas ir paskelbimas

1. Patvirtinti reorganizavimo projektą ir priimti nutarimą reorganizuoti bendrovę gali visuotinis akcininkų susirinkimas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Kai yra keletas akcijų rūšių ir klasių, reorganizavimo projektas tvirtinamas ir nutarimas dėl bendrovės reorganizavimo priimamas, jei jam, balsuodami atskirai, ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma pritaria kiekvienos rūšies ir klasės akcijų savininkai (taip pat ir akcijų, nesuteikiančių balsavimo teisės, savininkai).

2. Kiekvienos reorganizuojamos bendrovės patvirtintas reorganizavimo projektas turi būti pateiktas Lietuvos Respublikos įmonių registro tvarkytojui ne vėliau kaip per 10 dienų nuo susirinkimo, patvirtinusio projektą, dienos.

3. Nutarimas reorganizuoti bendrovę atskleidžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

71 straipsnis. Prievolių įvykdymo papildomas užtikrinimas reorganizuojamų bendrovių kreditoriams

1. Reorganizavimo metu kiekviena reorganizuojama bendrovė privalo papildomai užtikrinti prievolių įvykdymą kiekvienam to pareikalavusiam jos kreditoriui, kurio teisės atsirado iki reorganizuojamos bendrovės reorganizavimo projekto atskleidimo.

2. Bendrovės kreditoriai savo reikalavimus gali pateikti per 2 mėnesius nuo nutarimo reorganizuoti bendrovę atskleidimo.

3. Bendrovė gali neteikti prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo, jei jos įsipareigojimų kreditoriui įvykdymas yra pakankamai užtikrintas neabejotino patikimumo apsaugos priemonėmis - įkeitimu, laidavimu ar garantija. Ginčus dėl prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo šiais atvejais sprendžia teismas.

4. Negali būti teikiami įmonių rejestro tvarkytojui dokumentai dėl po reorganizavimo veikiančių bendrovių ar jų įstatų įregistravimo bei dokumentai dėl po reorganizavimo pasibaigiančių bendrovių išregistravimo, kol nėra papildomai užtikrintas prievolių įvykdymas to pareikalavusiems kreditoriams arba kol neįsiteisėjo teismo sprendimas, kad kreditorių reikalavimai dėl prievolių įvykdymo papildomo užtikrinimo neturi būti patenkinti.

72 straipsnis. Reorganizavimo užbaigimas

1. Kiekvienos po reorganizavimo veikiančios bendrovės įstatai pateikiami įmonių rejestro tvarkytojui po pirmojo visuotinio akcininkų susirinkimo, bet ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo nutarimo reorganizuoti bendrovę atskleidimo. Bendrovės ar jos įstatams registruoti po reorganizavimo vietoj steigimo sutarties pateikiamas visuotinio akcininkų susirinkimo, patvirtinusio reorganizavimo projektą, protokolas (ar šių susirinkimų protokolai).

2. Pirmajame po reorganizavimo veikiančios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime gali dalyvauti ir turi balsavimo teisę tiek šios bendrovės esantys akcininkai, tiek reorganizuotos bendrovės akcininkai, kuriems pagal reorganizavimo projektą priskirtos šios bendrovės akcijos.

3. Pirmasis po reorganizavimo veikiančios bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas gali keisti ar pildyti bendrovės įstatus bei spręsti kitus visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus. Reorganizuojant sukuriamos naujos bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas turi išrinkti bendrovės valdymo organus.

4. Bendrovės, reorganizuotos iš uždarnosios akcinės bendrovės į akcinę bendrovę, įstatų pakeitimus tvirtinančio visuotinio akcininkų susirinkimo protokole, taip pat turi būti pateikta ši informacija:

1) apmokėtas kapitalas iki šio visuotinio akcininkų susirinkimo dienos;

2) jei nuo uždarnosios akcinės bendrovės įsteigimo iki reorganizavimo į akcinę bendrovę yra praėję ne daugiau kaip 5 metai, uždarnosios akcinės bendrovės steigimo išlaidos.

5. Jungimosi atveju po reorganizavimo veikiančios bendrovės įstatai gali būti įregistruoti tik po to, kai visos po reorganizavimo pasibaigiančios bendrovės įmonių rejestro tvarkytojui yra pateikusios dokumentus, reikalingus šioms bendrovėms išregistruoti iš Lietuvos Respublikos įmonių rejestro. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos įmonių rejestre pažymima, kad po reorganizavimo pasibaigiančios bendrovės bus išregistruotos nuo tos dienos, kai bus įregistruoti po reorganizavimo veikiančios bendrovės įstatai. Nuo šios dienos reorganizavimas jungiant bendroves laikomas baigtu.

6. Skaidymo atveju, išskyrus, kai skaidoma atskyrimo būdu, po reorganizavimo pasibaigianti bendrovė gali būti išregistruota iš Lietuvos Respublikos įmonių rejestro tik po to, kai įmonių rejestro tvarkytojui yra pateikti visų po reorganizavimo veikiančių bendrovių įstatai ir kiti dokumentai, reikalingi šioms bendrovėms ir (ar) jų įstatams įregistruoti, ir kai kiekvienos iš šių bendrovių rejestro tvarkytojas pažymi, kad bendrovė ir (ar) jos įstatai gali būti įregistruoti. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos įmonių rejestre pažymima, kad po reorganizavimo veikiančių bendrovių ir (ar) jų įstatų įregistravimas įsigalioja nuo skaidomos bendrovės išregistravimo iš Lietuvos Respublikos įmonių rejestro dienos. Nuo šios dienos reorganizavimas skaidant bendroves laikomas baigtu.

7. Skaidymo atskyrimo būdu atveju skaidomos bendrovės įstatų pakeitimai gali būti įregistruoti tik po to, kai įmonių rejestro tvarkytojui yra pateikti naujai sukurtos bendrovės įstatai ir kiti dokumentai, reikalingi šiai bendrovei įregistruoti. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos įmonių rejestre pažymima, kad naujai sukurtos bendrovės ir jos įstatų įregistravimas įsigalioja nuo skaidomos bendrovės įstatų pakeitimų įregistravimo Lietuvos Respublikos įmonių rejestre dienos. Nuo šios dienos reorganizavimas skaidant bendroves atskyrimo būdu laikomas baigtu.

8. Reorganizavimas pertvarkant bendrovę laikomas baigtu nuo pakeistų bendrovės įstatų įregistravimo dienos.

9. Nuo reorganizavimo užbaigimo dienos visas baigiančių veiklą bendrovių turtas, teisės ir pareigos yra po reorganizavimo veikiančių bendrovių turtas, teisės ir pareigos.

10. Apie kiekvienos bendrovės reorganizavimo užbaigimą ir reorganizuojant naujos bendrovės sukūrimą viešai skelbiama įstatymų nustatyta tvarka.

11. Reorganizuojamos bendrovės valdymo organų nariai ir reorganizavimo projektą vertinusi audito įmonė įstatymų nustatyta tvarka turi atlyginti dėl jų kaltės reorganizavimo metu padarytą žalą reorganizuojamos bendrovės akcininkams ir kreditoriams.

12. Jei remiantis šio įstatymo 31 straipsnio nuostatomis visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas reorganizuoti bendrovę yra apskustas teismui, reorganizavimas turi būti sustabdytas ir negali būti užbaigiamas iki teismo sprendimo įsiteisėjimo. Jei teismas pripažįsta visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimą reorganizuoti bendrovę negaliojančiu, šiam teismo sprendimui įsiteisėjus reorganizavimas nutraukiamas.

13. Reorganizavimą užbaigus, jis negali būti pripažįstamas negaliojančiu.

73 straipsnis. Prijungimas prie bendrovės, kuriai nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 90 procentų prijungiamos bendrovės akcijų

1. Prijungimui, kai po reorganizavimo tęsianti veiklą bendrovė yra visų prijungiamos bendrovės akcijų savininkė, netaikomi šio įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 3-8 punktai ir 2 dalis, 67 ir 68 straipsniai, 69 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktai ir 70 straipsnio 1 dalis.

2. Prijungimui, kai po reorganizavimo tęsianti veiklą bendrovė yra ne mažiau kaip 90 procentų, bet ne visų prijungiamos bendrovės akcijų, savininkė, netaikomi šio įstatymo 67 ir 68 straipsniai, 69 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktai ir 70 straipsnio 1 dalis. Šiuo atveju, jeigu kiti prijungiamos bendrovės akcininkai pareikalauja, bendrovė iki reorganizavimo užbaigimo privalo jų akcijas išpirkti. Akcijų išpirkimui taikomos šio įstatymo 64 straipsnio 3 dalies nuostatos.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais reorganizavimo atvejais nutarimą reorganizuoti po reorganizavimo tęsiančią veiklą bendrovę ir prijungiamą bendrovę gali priimti po reorganizavimo tęsiančios veiklą bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas paprasta balsų dauguma. Apie kiekvienos prijungiamos bendrovės reorganizavimą turi būti paskelbta, kaip nustatyta šio įstatymo 69 straipsnio 1 dalyje, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki minėto visuotinio akcininkų susirinkimo.

74 straipsnis. Bendrovės pertvarkymas

1. Bendrovei pertvarkyti netaikomi šio įstatymo 64 straipsnis, 66 straipsnio 1 dalies 3-8 punktai, 68 ir 71 straipsniai.

2. Pertvarkant bendrovę, reorganizavimo projektą vertinti nėra privaloma, jeigu to nereikalauja akcininkai paprasta balsų dauguma.

3. Pertvarkant bendrovę, nutarimą dėl bendrovės reorganizavimo priimančias visuotinis akcininkų susirinkimas yra ir pirmasis po reorganizavimo veiksiančios bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

4. Pertvarkant uždarają akcinę bendrovę į akcinę bendrovę, jos įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis, nei nustatytas akcinėms bendrovėms šio įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje.

5. Pertvarkant akcinę bendrovę į uždarają akcinę bendrovę, jos akcininkų skaičius negali būti didesnis, nei nustatytas uždarosioms akcinėms bendrovėms šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje.

6. Uždaroji akcinė bendrovė gali būti pertvarkyta į akcinę bendrovę, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka yra įvertinti nepiniginiai įnašai už akcijas, bendrovės gauti per 5 metus iki šio nutarimo priėmimo, ir yra parengtos vertinimo ataskaitos. Turto vertinimo ataskaitoms keliami šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyti reikalavimai.

7. Kai nuo uždarosios akcinės bendrovės įsteigimo yra praėję ne daugiau kaip 5 metai, uždaroji akcinė bendrovė gali būti pertvarkyta į akcinę bendrovę, jeigu jos per tą laikotarpį įsigytas steigėjams priklausęs turtas, kai atskiros sandorio suma yra ne mažesnė kaip 1/10 minimalaus šio įstatymo nustatyto akcinės bendrovės įstatinio kapitalo dydžio ir ne mažesnė kaip 1/10 bendrovės įstatinio kapitalo dydžio, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka yra įvertintas ir yra parengtos jo vertinimo ataskaitos. Turto vertinimo ataskaitoms keliami šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai.

8. Šio straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytiems ataskaitoms atskleisti turi būti taikoma įstatymų nustatyta akcinėms bendrovėms sudarytų atitinkamų ataskaitų atskleidimo tvarka.

9. Jei akcinė bendrovė, pertvarkoma į uždarają akcinę bendrovę, yra išleidusi obligacijų, kurių išpirkimo terminas nesibaigia iki pertvarkymo baigimo dienos, šios obligacijos turi būti išpirktos. Obligacijas po pertvarkymo veiksianti uždaroji akcinė bendrovė turi išpirkti per 2

mėnesius nuo pertvarkymo užbaigimo, bet ne vėliau, negu nutarime išleisti obligacijas yra nustatytas jų išpirkimo terminas.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BENDROVĖS LIKVIDAVIMAS

75 straipsnis. Bendrovės likvidavimo pagrindai

1. Bendrovės likvidavimo pagrindai yra:
 - 1) pasibaigęs įstatuose nurodytas bendrovės veiklos terminas;
 - 2) teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimas likviduoti bankrutavusią bendrovę. Šiuo atveju bendrovė likviduojama Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka;
 - 3) teismo sprendimas likviduoti bendrovę už Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus teisės pažeidimus;
 - 4) teismo sprendimas pripažinti bendrovę neteisėtai įsteigta;
 - 5) visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimas likviduoti bendrovę.
2. Bendrovė gali būti pripažįstama neteisėtai įsteigta, jei:
 - 1) visi steigėjai bendrovės steigimo metu buvo neveiksnūs;
 - 2) buvo pažeistos šio įstatymo nustatytos imperatyvios juridinio asmens steigimo taisyklės;
 - 3) įstatuose nurodyti bendrovės veiklos tikslai yra neteisėti arba prieštarauja viešajai tvarkai;
 - 4) šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais nebuvo sudarytas minimalus bendrovės įstatinis kapitalas;
 - 5) steigimo sutartyje ar įstatuose nenurodytas bendrovės pavadinimas, įstatinio kapitalo dydis, įstatuose nenurodyti bendrovės veiklos tikslai.
3. Bendrovės pripažinimas neteisėtai įsteigta neturi įtakos jos sudarytų sandorių galiojimui.
4. Teismas, nustatęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytus pažeidimus, nutartimi gali nustatyti terminą pažeidimams pašalinti. Per nustatytą terminą pažeidimų nepašalinus, bendrovė teismo sprendimu likviduojama.
5. Visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti nutarimo likviduoti nemokią bendrovę.

76 straipsnis. Bendrovės likvidavimas

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas ar teismas, šio įstatymo nustatyta tvarka nutarę likviduoti bendrovę, renka (skiria) ar atšaukia (atleidžia) jos likvidatorių. Jei šio įstatymo 75 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu atveju visuotinis akcininkų susirinkimas likvidatoriaus neišrenka iki įstatuose nustatyto bendrovės veiklos termino pasibaigimo, likvidatorius skiriamas teismo sprendimu. Šiuo atveju teisę kreiptis į teismą turi bendrovės akcininkai. Jei per 6 mėnesius nuo įstatuose nustatyto bendrovės veiklos termino pasibaigimo akcininkai į teismą nesikreipė, laikoma, kad bendrovė įsteigta neribotam laikui.
2. Jei bendrovė likviduojama šio įstatymo nustatyta tvarka, likvidatorius nuo paskyrimo dienos įgyja savo teises ir pareigas, o bendrovės valdymo organai, išskyrus visuotinį akcininkų susirinkimą, netenka įgaliojimų valdyti bendrovę. Visuotinį akcininkų susirinkimą turi teisę sušaukti likvidatorius, teismas ar daugiau kaip 1/2 visų balsų turintys akcininkai šio įstatymo 26, 27 ir 28 straipsniuose nustatyta tvarka.
3. Likvidatorius praneša įmonių rejestro tvarkytojui apie nutarimą likviduoti bendrovę ir savo duomenis. Prieš likviduojamos įmonės statusą įgijusios bendrovės pavadinimą rašomas žodis „likviduojama“.
4. Apie bendrovės likvidavimą turi būti pranešta kiekvienam bendrovės kreditoriui pasirašytinai ar registruotu laišku. Be to, apie bendrovės likvidavimą turi būti paskelbta įstatuose nurodytoje periodinėje spaudoje arba pranešta kiekvienam bendrovės akcininkui pasirašytinai ar registruotu laišku. Nutarimas likviduoti bendrovę turi būti atskleistas įstatymų nustatyta tvarka.
5. Likviduojant bendrovę, akcijas pasirašę, bet jų neapmokėję asmenys turi jas apmokėti akcijų pasirašymo sutartyje nustatyta tvarka. Kai likviduojama teismo pripažinta neteisėtai įsteigta bendrovė, jei ji gali patenkinti prisiimtus įsipareigojimus kreditoriams, akcijas pasirašę asmenys

gali būti atleisti nuo dar neįmokėtų įnašų tokios dalies, kurią jie atgautų skirstant likviduojamos bendrovės turtą.

6. Iki likviduojamos bendrovės išregistravimo pirmiausia turi būti sumokami privalomi mokesčiai į biudžetus ir fondus bei atsiskaitoma su bendrovės kreditoriais ir darbuotojais, laikantis įstatymų nustatytos reikalavimų tenkinimo eilės, po to išmokamas sukauptas dividendas privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu savininkams. Likęs likviduojamos bendrovės turtas iki bendrovės išregistravimo padalijamas akcininkams proporcingai jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei. Analogiškai dalijamas ir vėliau išaiškėjęs bendrovės turtas. Jei bendrovės akcijos suteikia nevienodas teises, dalijant turtą į jas turi būti atsižvelgta.

7. Bendrovės turtas akcininkams gali būti dalijamas ne anksčiau kaip praėjus 2 mėnesiams po to, kai buvo atlikti visi šio straipsnio 4 dalyje nustatyti veiksmai.

8. Jeigu dėl bendrovės skolų mokėjimo kyla ginčų, bendrovės turtas negali būti dalijamas akcininkams tol, kol teismas neišspręs šių ginčų ir nebus atsiskaityta su kreditoriais.

9. Likvidatoriui atsiskaičius bent su vienu akcininku (paskyrus ir perdavus akcininkui likusio bendrovės turto dalį), likviduojamos bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas netenka teisės nutraukti bendrovės likvidavimą.

77 straipsnis. Likvidatoriaus įgaliojimai

1. Likvidatorius turi bendrovės valdybos ir administracijos vadovo teises ir pareigas. Jis atstovauja likviduojamai bendrovei teisme, esant santykiams su valstybės valdžios ir valdymo institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis. Likvidatoriui keliami tie patys reikalavimai kaip ir administracijos vadovui.

2. Bendrovės likvidatorius:

1) atlieka materialinių, finansinių vertybių inventurizaciją ir surašo jų priėmimo aktą, sudaro likvidavimo laikotarpio pradžios bendrovės finansinę atskaitomybę (likvidavimo balansą);

2) baigia vykdyti prievolės pagal anksčiau sudarytus sandorius ir pagal savo kompetenciją sudaro naujus sandorius. Visuotinis akcininkų susirinkimas ar teismas, išrinkę (paskyrę) likvidatorių, gali nustatyti su likvidavimu nesusijusius sandorius, kuriuos gali sudaryti likvidatorius;

3) baigia sandorius su bendrovės kreditoriais ir skolininkais;

4) parduoda bendrovės turtą;

5) nutraukia darbo sutartis su bendrovės darbuotojais ir atsiskaito su jais;

6) paskirsto akcininkams likusį bendrovės turtą;

7) sudaro bendrovės likvidavimo aktą;

8) jei likviduojama akcinė bendrovė, kreipiasi į Vertybinių popierių komisiją, kad ši išregistruotų akcijas (panaikintų akcijų įregistravimą);

9) perduoda likviduotos bendrovės dokumentus saugoti Archyvų įstatymo nustatyta tvarka;

10) pateikia Įmonių rejestro tvarkytojui dokumentus, reikalingus likviduotą bendrovę išregistruoti iš Lietuvos Respublikos įmonių rejestro.

3. Jei bendrovės likvidavimas trunka keletą metų, po kiekvienų finansinių metų pabaigos per 3 mėnesius likvidatorius sudaro metinę finansinę atskaitomybę ir likvidavimo ataskaitą. Ataskaitą tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Su šiais dokumentais turi teisę susipažinti visi akcininkai ir kreditoriai.

4. Likvidatorius yra atsakingas bendrovei, akcininkams ir tretiesiems asmenims už nuostolius, kurie atsirado dėl jo kaltės.

5. Akcininkai, nuosavybės teise turintys akcijų, kurių nominali vertė sudaro ne mažiau kaip 1/10 įstatinio kapitalo, turi teisę kreiptis į teismą, kad pakeistų likvidatorių.

6. Nutarimą dėl likvidatoriaus laikino pavadavimo jo atostogų ar laikino nedarbingumo metu priima visuotinis akcininkų susirinkimas ar teismas, šio įstatymo nustatyta tvarka nutarę likviduoti bendrovę. Asmeniui, pavaduojančiam likvidatorių, keliami tie patys reikalavimai kaip ir likvidatoriui.

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

78 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo Civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262) įsigaliojimo dienos.

2. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 1994, Nr.55-1046, Nr.102-2050; 1995, Nr.21-492, Nr.41-993, Nr.107-2393; 1996, Nr.1-4, Nr.100-2257, Nr.126-2947; 1997, Nr.69-1739; 1998, Nr.36-961, Nr.115-3246; 1999, Nr.86-2562; 2000, Nr.28-760) taikomas tik:

1) steigti toms bendrovėms, kurių steigimo sutartys yra sudarytos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos;

2) bendrovių įstatiniam kapitalui didinti, mažinti, taip pat bendrovėms reorganizuoti ir likviduoti toms bendrovėms, dėl kurių įstatinio kapitalo didinimo, mažinimo, bendrovės reorganizavimo ir likvidavimo nutarimai priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-120](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3614 (2000 12 30)

79 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės turi pakeisti savo įstatus pagal šį įstatymą ir įregistruoti juos Įmonių rejestro įstatymo nustatyta tvarka per 24 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Nurodytas laikas bendrovėms, kuriose vykdoma bankroto teisminė ar neteisminė procedūra, skaičiuojamas nuo bankroto bylos nutraukimo arba nuo bankroto neteisminės procedūros užbaigimo.

2. Akcinės bendrovės, kurių įstatinis kapitalas mažesnis už šio įstatymo nustatytą minimalų, per 24 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo turi atitinkamai padidinti įstatinį kapitalą. Akcinės bendrovės, neįvykdžiusios šio reikalavimo, turi būti reorganizuotos arba likviduotos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo buvusios žemės ūkio produkcijos gamintojų akcijos laikomos paprastosiomis vadinėmis akcijomis.

4. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo negali būti naujai suteikiamas specialiųjų akcijų statusas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančiai akcijai (akcijoms), išskyrus atvejus, kai specialiųjų akcijų statuso suteikimas iki šio įstatymo įsigaliojimo paskelbtas privatizavimo projekte.

5. Bendrovė, norėdama išvengti bankroto bylos iškėlimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka turi teisę siūlyti už įsiskolinimus valstybės, savivaldybės ar valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetams atsiskaityti akcijomis ir turtu. Vyriausybė, savivaldybė ar valstybinio socialinio draudimo valdyba atsiskaitymo akcijomis ir turtu klausimą turi teisę spręsti iki 2001 m. gruodžio 31 d.

6. Iki 2001 m. gruodžio 31 d. bendrovė gali mažinti įstatinį kapitalą, kad būtų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ištaisytos įstatinio kapitalo sudarymo ar didinimo metu padarytos klaidos (jei akcininkai, kurių akcijų skaičius mažinamas, su tuo raštiškai sutinka), taip pat kad gamybinės ir inžinerinės infrastruktūros objektai, socialiniai objektai, pastatai (jų dalys) būtų perduoti valstybės ar savivaldybių nuosavybėn jų funkcijoms vykdyti. Tokiu atveju atitinkamai sumažinamas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, išskyrus, jei, sumažinus įstatinį kapitalą, valstybei ar savivaldybei, turėjusiai daugiau kaip 1/2 visų balsų, liktų 1/2 ar mažiau kaip 1/2 visų balsų. Šiuo atveju šio įstatymo 54 straipsnio 5 dalis netaikoma.

7. Vertybinių popierių komisija turi teisę priimti teisės aktus, detalizuojančius akcinių bendrovių obligacijų išleidimo, platinimo ir išpirkimo tvarką, nustatančius papildomus reikalavimus obligacijų savininkų interesus atstovaujančiam bankui ar finansų maklerio įmonei, taip pat papildomai reglamentuojančius konvertuojamųjų obligacijų ir obligacijų, suteikiančių teises jas iškeisti į kitus akcinės bendrovės vertybinius popierius, išleidimo sąlygas.

80 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

1. Pasiūlyti Vyriausybei:

1) iki 2001 m. birželio 1 d. nustatyti atstovavimo valstybei, įgyvendinant jai priklausančių akcijų suteikiamas teises, tvarką;

2) iki 2002 m. liepos 1 d. pateikti Seimui įstatymo projektą, kuriame būtų bendrovėms numatyta atsakomybė už reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 79 straipsnio 1 ir 2 dalyse, pažeidimus.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2000 m. gruodžio 1 d. nustato akcijų apskaitos uždarosiose akcinėse bendrovėse tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-120](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3614 (2000 12 30)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-120](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3614 (2000 12 30)

AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO 78 IR 80 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2001 01 08)

autrap@lrs.lt